A°. 1821. — N°. 40.

Bataviasche Courant.

JE MAINTIENDRAI.

ZATURDAG, den 6 October, 1821.

BENOEMINGEN.

CIVIELE.

Tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Sumanap, *J. H. G. Vismaer*, thans eerste kommies der 2de klasse bij de hoofd-directie van financien.

Tot kadet bij het korps der koloniale marine *J. M. van der Smgn.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

BEVORDERINGEN.

Bij den algemeenen staf.

Tot kapitein, de 1ste luitenant *J. Roelj.*

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *P. H. A. de Stuers.*

Plaatselijke staf.

Tot kapitein plaats-majoor te Weltevreden, de 1ste luitenant plaats-majoor *P. van Haften.*

Militaire administratie.

Tot onder-inspecteur der 2de klasse, de adjunct-inspecteur der 1ste klasse *J. B. Rickers.*

Tot adjunct-inspecteur der 1ste klasse, de adjunct-inspecteur der 2de klasse *W. C. Büttner.*

Regement infanterie no. 18.

Tot kapitein-adjudant, de 1ste luitenant-adjudant *J. Meif.*

Tot 1ste luitenant-adjudant, de 1ste luitenant *J. R. L. E. Bourdon.*

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *L. C. de Bus.*

Tot 2de luitenants, de adjudant onder-officier *C. Bosch*, en de sergeant-majoor *J. B. Velgman*, alle van hetzelfde regement.

Bataillon infanterie no. 19.

Tot kapitein, de 1ste luitenant *A. van Toll*, van het 25ste bataillon.

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *W. J. van Schelle*, van het 21ste bataillon.

Bataillon infanterie no. 21.

Tot kapitein, de 1ste luitenant *J. H. Ropman*, van het 23ste bataillon.

Tot 2de luitenant, de adjudant onder-officier *J. Meddens*, van het 22ste bataillon.

Bataillon infanterie no 22.

Tot kapitein officier van kleeding, de 1ste luitenant van kleeding *J. Riech.*

Bataillon infanterie no. 23.

Tot kapitein officier van kleeding, de 1ste luitenant van kleeding *M. Gelderman.*

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *J. Meijer*, van het 21ste bataillon.

Bataillon infanterie no. 24.

Tot kapitein, de 1ste luitenant *V. J. Bienfait*, van het 26ste bataillon.

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *C. van der Palm*, van het 25ste bataillon.

Bataillon infanterie no 25.

Tot kapitein, de 1ste luitenant *E. J. Wagner*, van het 18de regement.

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *H. Hagen*, van het 25ste bataillon.

Tot 2de luitenants, de adjudant onder-officier *J. B Dofienette*, van het algemeen depot. De kadet *K. Obermuller*, van de militaire school, en de sergeant *A. Lindhout*, van het 21ste bataillon.

Bataillon infanterie no. 26.

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *P. C. Katschoom*, van het 25ste bataillon.

Regement husfaren no. 7.

Tot 1ste luitenant, de 2de luitenant *E. Leyden*, van het zelve regement.

GENEESKUNDIGE DIENST.

Tot apothekar der 1ste klasse in het hospitaal te Sourabaija, de apothekar der 2de klasse *M. Lichten*, aldaar.

Tot apothekar der 2de klasse in het zelfde hospitaal, de apothekar der 3de klasse *G. van Asch*, mede aldaar.

Tot apothekar der 2de klasse bij het garnisoen hospitaal te Sourakarta, de apothekar der 3de klasse *A. A. Schneider.*

Tot apothekar der 2de klasse bij het hospitaal te weltevreden, de apothekar der 3de klasse *J. P. J. Krämer.*

Tot apothekar der 2de klasse bij het hospitaal te Muntok, de apothekar der 3de klasse *J. Helwich*, van het hospitaal te weltevreden.

Tot apothekar der 3de klasse bij het garnisoen hospitaal te Ceram, de eleve *Florian Doederlin.*

VERPLAATSINGEN.

De luitenant-kolonel, *J. J. C. Burer*, van het 26ste bataillon infanterie, als plaatselijk kommandant van Sourabaija.

De luitenant-kolonel, *J. Seijsman*, van het 24ste bataillon infanterie, als kommandant van het 26ste bataillon.

De kapitein, *J. Kirchmaijer*, van het 18de regement infanterie, bij het bataillon pionniers.

De 2de luitenant. *J. P. Meggils*, overcompleet bij het 20ste bataillon, bij het bataillon infanterie no. 21.

De 1ste luitenant, *J. J. A. A. Rosette*, van het 19de bataillon, bij het 25ste bataillon infanterie, en de 1ste luitenant *J. J. Servaes*, van het 20ste bataillon, bij het 19de bataillon infanterie.

Bij het hospitaal te weltevreden, de apothekar der 3de klasse, *A. P. Brink*, van het hospitaal Muntok, en de apothekar der 3de klasse, *F. van der Rosse*, van het hospitaal te Ceram.

GEPENSIONNEERD.

De luitenant kolonel *P. E. W. Halwachs*, plaatselijk kommandant van Sourabaija.

ZEE-TIJDINGEN.

Schepen Straat-Sunda door gezeild.

Uitgezeild.

Sept. 26 — *Amerik. schip New Leader, C. Frost, naar Calcutta, dito Indus, S. Brown, naar Gibraltar.*

— 30 — *Ned. schip Flora, W. Blom, naar Amsterdam. - Portug. schip Conde dos Arcos, J. Rapogo, naar Sumatra.*

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 29 — *Z. M. kanonneer booten No. 9 en 10, W. Bergen en J. de Fisser, beide van Bintam, den 28 sept.*

— 30 — *Ned. schip Pekin, R. Sijmons, van Samarang, den 25 dito. passagiers mev. Kraijenhoff, de heer A. Pierre, met Z. M. troepen; dito. brik de Hendrik, H. Deelken, van dito, den 20 dito. passagier de heer P. van IJsseldijk; dito dito Goembal, Kho Tianpeet, van Sumanap, den 27 aug.*

Oct. 2 — *Ned. brik Susanna Barbera, T. H. Thomas, van Tagal, den 26 sept. passagiers J. Henriens; dito schooners Swalue, Kamal, van Cheribon, den 26 sept; dito dito Wilhelmina, Pa Kitjiel, van Sumanap, den 18 dito.*

— 3 — *Z. M. schooner Calijpso, 1ste luitenant van Kervel, van Lampong Toelang-bauang, den 30 sept. dito schip Anna, C. R. Stolten, van Sourabaija, den 25 dito. passagiers kapt. luit. ter zee Kruseman en de heer Bockemohl; dito brik Anna Maria, C. Knuppel, van Samarang, den 24 dito passagiers ade luit. ter zee Stokbroo, de heer L. Hertog; dito schooner Molucco, T. S. Perrot, van Passaruang, den 25 dito passagier mejuff. Jall. Cerong; dito sloep Pekalongang, Hedian, van Samarang, den 24 dito.*

— 4 — *N. d. schip Johanna Fredrika, P. de Haan, van Sourabaija, den 25 dito. passagiers de heer J. B. Beaure en fam. dito dito Jacoba, J. A. Schmidt, van Indramaijoe, den 28 dito.*

Vertrokken.

Sept 29 — *N d. schip Flora, W. Blom, naar Amsterdam, passagiers luit. ter zee Hoorn, en 4 kinderen, mev. de wed. Dekema en 4 kinderen.*

— 30 — *Ned. schip Tjimanok, H. Leeuwe, naar Indramaijoe; dito dito Habenkair, Said Abdul Rachman bin Alowie Segaf, naar Malakka; dito brik Albert, L. F. Maud, naar Samarang en Sourabaija, passagiers kapt. van den Bosch, luit. Pieters, Hobert en Meerens.*

Oct. 1 — *Ned. schip Hapsoen, F. a Kalong, naar Sourabaija, passagiers de heer E. A. Munnik; dito brik Cito, M. Voogd, naar Tagal en Pacalongang, passagiers de heer L. Fisser.*

— 2 — *Ned. schip Catharina Theodora, C. F. van Waire, naar Banka; dito dito Henriette Elisabeth, D. Arentzen, naar Macassar, passagier de predikant Roorda van Eijsinga.*

— 3 — *N d. schip Antoinetta Jacoba, D. Kraaijer, naar Amsterdam, passagiers 43 koppen gepasporteerde militairen; dito dito De Koophandel, C. F. Jansen, naar dito, passagiers de heeren C. H. Elberg, J. H. Pich, en vrouw, C. J. Benoits, kadets P. Zoude, N. S. George, de heeren T. Pitcher, J. Williams, de jonge juff. C. W. Swenschen en 47 koppen gepasporteerde militairen der marine; dito dito Maghar, Sech Oemar bin Abdulla ben Roegies, naar Indramaijoe, Cheribon, Tagal, Pacealongang en Samarang; dito brik Mentor, W. Scott, naar Bencoolen.*

Schepen liggende ter reede.

Z. Ms. wacht-schip *Tromp*; fregat *Melampus*; korvet *Venus*; Schooner *Calypso*; kanonneer-boot *No. 2*; Roei kanonneer booten *No. 9. en 10*; schepen *Jan & Cornelis*, *De Onderneming*, *De jonge Anthonij*, *Waterloo*, *Graaf Bulow*, *Nieuwe Zeelust*, *Mercurij*, *Rotterdams Welvaren*, *Elisabeth*, *Elizabeth Johanna*, *Diana*, *Emerentia*, *Race Horse*, *Rotterdam*, *Margaretha*, *Betsij & Carolina*, *Java Packet*, *Pekin*, *Anna*, *Johanna Fredrika*, *Jacoba*; brikken *Tambakbatjoe*, *Adsistentie*, *Anna Maria*, *Elisabeth*, *Harriet*, *Maria Charlotta*, *Bonang Besie*, *Indramaijoe*, *Toempo*, *Fattalkair Mobarack*, *De Hendrik*, *Goembal*, *Susanna Barbera*, *Anna Maria*; schoeners *Haphin*, *Hecklie*, *Duckling*, *Swalue*, *Wilhelmina*, *Molucco*, Sloep *Pakalongan*, Sala Sin *Martha*. — Eng. schepen *Marij*, *Dick*, *Margareth*, *Kent*; brikken *Favorite*, *Count. ss of London*; schooners *Derwent*, *Seaderbee*. — Amerik. schepen *London Packet*, *Hamilton*, *Pactolus*, *Voltaire*, *Clay*, *Louisa*, *Ganges*, *Claressa*, *Coral*, *Albion*, *Catharina*, *Portland*; brikken *Mary & Eliza*, *Coromandel*, *India*. — Arab. schip *Sha Allim*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Sept. 22 — *Ned. schoener Marij, Pa Mane, van Sourabaija.*

— 24 — *Arab. brik Joseph, Said Osin, van Cheribon.* — *Ned. schip Java Packet, J. Rabe, van Batavia, passagiers kolonel von Jett, chirurgijn Hagen en m vr. de Bruijn en drie kinderen.*

— 27 — *Chinesche brik Kim Soempo, Sie Tekho, van Grissee, passagiers de heeren Joseph Okens en Howard, dito dito Nooit Gedacht, Mohamat Tair, van Cheribon.*

— 28 — *Ned. schoener Alligator, D. McLennan, van Batavia, passagier de heer J. V. Jutting.* — *Chinesche brik Joanna, Quik Sie Ang, van Joana.*

Vertrokken.

Sept. 24 — *Chinesche gocrab Semoet, Tjie Hoanboen, naar Tagal en Cheribon.* — *Ned. brik Anna Maria, C. Knuppel, naar Batavia, passagiers luitenant ter zee Stokbroo en de heer L. Hertog, dito dito Fredrik, J. Edwards, naar Tagal, Cheribon en Batavia.*

— 25 — *Ned. brik Debora, J. Ternatus, naar Tagal.* — *Chinesche schoener Pamalang, Tan Kiseeng, naar Tagal.* — *Ned. schip Pekin, R. Siimons, naar Batavia, passagiers Z. M. troepen, mev. de wed. Kraaijenhoff, en de heer A. Piero.* — *Arab. schip Jadul Karim, Said Abdul Rachman Attas, naar Paccalongang, Tagal, Cheribon en Batavia.*

— 26 — *Ned. schoener Phoenix, A. Desperoux, naar Sourabaija.*

— 28 — *Ned. schoener Marij, Pa Mane, naar Sourabaija.* — *Chinesche brik Maria, Gouw Koensoei, naar Sourabaija.*

— 29 — *Ned. Gouv. kruisser brik Johanna, J. Martherus, tot een kruistogt om de west.*

Schepen liggende ter reede.

Ned. Schip *Vrouw Helena*; brikken *Helena, Cornelia*; schoeners *Eliza, Johanna Elizabeth.* — Arab. schepen *Clara Elizabeth, Marsoek, Maria, Fatholcatr*; chaloup *Cheribon.* — Maleidsche brik *De Goede Hoop*; sala sala *Boejang Slamat*; schoener *Reman Tjieta.* — Chinesche brikken *Tjoangien, Jacoba, Tekfing*; *Jupiter, Ingsoen*; schoener *de Hoop.* — Amer. schip *Marijann.*

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 29 — *Ned. schip Star, J. G. Duncan van Batavia, den 19 sept.*

Vertrokken.

Sep. 22 — *Ned. schoener Drake M. A. Maijne naar de Moluccos.*

— 25 — *Ned. schip Celia, C. S. Newman, Probolingo & Batavia.*

— 25 — *Ned. schip Anna, C. R. Stolten naar Batavia, Passagier Kapitien L. J. J. Kraalj en de heer J. G. Bockmohle.*

— 25 — *Ned. schip Johanna Frederika, P. de Haan, van Batavia, passagier de heer Becker, vrouw en kinderen.*

— 27 — *Ned. schip Experiment, J. F. Pieterse van Banka.*

— 27 — *Ned. brik Anna, W. Mac Donald, naar Besoekie & Batavia.*

— 28 — *Ned. schip Abdul Karim, Hadji Abdul Jalie, naar Batavia, passagiers 2de Luitenant Wanna en de gepensioneerde luitenant Behm.*

— 29 — *Z. M. roei-kannonneer-boot No 12 2de luitenant J. Bouman naar Sambas.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregatten *Dageraad, van der Werff*; brik *Irene*; schoeners *Schildpad, Johanna*; schepen *Thomas Wilson, Apollo, Wilhelmina, Maria Louisa, Kumbang Jatie, Star, Admiraal Buijskes*; brikken *Willem Johan, Bagoes Salam, Boerrong, Amazoon, Lassum, Constantia*; schoeners *Rose, Lucifer, Cecilia*, kontin *Kow Hienliong.* — Engl. brik *Clementine.* — Amerik. schepen *Glide, Hercules.*

BATAVIA, *den 5 october* 1821.

Den 25sten der afgeloopene maand heeft zich tegen 11 uren 's avonds in de residentien *Samarang* en *Japara* eene aardbeving doen gevoelen, waarvan de schokken, hoezeer vrij hevig, echter geene ongelukken hebben veroorzaakt.

Van *Samarang* wordt gemeld dat de schok tot *drie* keeren doch zeer kort op elkander gevoeld is; op *Japara* daarentegen is slechts een schok bespeurd.

Deze aardbeving is voorafgegaan door een sterk gedruis, even als wanneer eene harde regenbui nadert; derzelver strekking wordt van *Samarang* opgegeven te zijn geweest N. O. en Z. W. en van *Japara* van het *Zuiden* naar het *Noorden.* Het was dien dag zeer stil geweest, en de thermometer te *Samarang* waargenomen, teekende op den middag 90°, en 's avonds te 11 uren 80°.

---

den 5 october.

Opgave der *dagelijksche* sterfte aan de *Cholera Morbus* volgens de berigten der onderscheidene residenten.

In de residentie	Bantam	onbeduidend.
dito	Batavia	„
dito	Samarang:	
Stad en voorsteden		6 menschen.
Regentschap	Samarang	5 „
dito	Kendal	5 „
dito	Damak	13 „
In de residentie	Japara	onbeduidend.
dito	Rembang	niet opgegeven.
dito	Grissee	„
dito	Sourabaija:	
Stad en omliggende campongs		geene.
Buiten districten		4 menschen.
In de residentie	Passerouang	5 „
dito	Besoekie	niet opgegeven
dito	Banjoewangie	onbeduidend.
Op het eiland	Madura:	
Regentschap	Sumanap	10 menschen.
dito	Bancallang	onbeduidend.

EUROPA.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den* 2*den mei* 1821.

Vervolg en slot der memorie van adstructie en toelichting van het Ontwerp van Wet, nopens een nieuw stelsel van belastingen en eene raming der inkomsten door het gemeld stelsel te verkrijgen.

En, als nu overgaande tot eene beknopte overweging en toelichting der project-wet en van de daarbij voorgestelde middelen, komt in de eerste plaats voor:

Art. 1. Het tijdstip der invoering van het stelsel wordt bepaald met den jare 1822. Het zoude zelfs wenschelijk zijn, dat, met den aanvang van dat jaar, de geheele invoering mogt kunnen geschieden, en daartoe zullen dan ook alle pogingen worden aangewend, maar er zullen een aantal nieuwe wetten moeten worden vervaardigd; het meer of minder tijdig arresteren derzelve hangt van allerlei onvoorziene omstandigheden af, en het was daarom volstrekt noodzakelijk, om de reserve in het slot van dit artikel te brengen; de Koning bepaalt dienvolgens het tijdstip der gelijktijdige invoering, en hierdoor wordt de geregelde introductie verzekerd; men mag vertrouwen, dat dezelve niet later dan in het jaar 1822 zal daargesteld zijn.

2. In dit artikel wordt het stelsel van belastingen, zoodanig als hetzelve bij de invoering in 1822 zal bestaan, opgenoemd, aanvangende met de:

DIRECTE BELASTINGEN.

§ A. *Op de gebouwde en ongebouwde eigendommen.*

In deze belasting wordt geene de minste verandering voorgesteld, de hoofdsom blijft volkomen dezelfde. De omslag over de provincien zal kunnen veranderen, naar mate dat de werkzaamheden van het kadaster worden voltooid, doch, tot aan dat tijdstip, behoort, in het maken van eenige veranderingen in de provinciale contingenten, met de meest mogelijke omzigtigheid, te werk te worden gegaan.

De belasting rust op de zuivere revenuen der der vaste panden; om derhalve dezelve met eene volkomene gelijkheid tusschen de provincien om te slaan, behoort men die zuivere revenuen te kennen, niet alleen van ieder afzonderlijk perceel, maar van alle de vaste goederen in iedere provincie gelegen; deze kennis kan alleen verkregen worden door de voltooijing van het kadaster, en daarnaar zal eene volkomen repartitie behooren te worden uitgesteld. De arbeid tot voltooijing van het kadaster, zal met dien spoed, welke de aard van zulk een hoogstbelangrijk werk toelaat, worden voortgezet.

De commissie tot de daarstelling eener verbeterde repartitie der grondlasten, houdt zich met ijver bezig tot bereiking van haar doel; zij heeft reeds, tot eene meer gelijkmatige verdeeling der grondlasten, gewigtige voorstellen gedaan; en er zijn, bij gevolgtrekking, uit het reeds voltooide kadastrale werk, berekeningen te maken, waaruit de waarschijnelijke zuivere revenuen van sommige provincien zouden kunnen worden afgeleid. Hoezeer die berekeningen niet op alle de provincien zullen zijn toe te passen, en aldus nimmer over de geheele en massale hoofdsom kunnen gaan, zoo zoude de onmogelijkheid echter niet bestaan, om die provincien, tusschen welke het verschil zoodanig handtastelijk groot is, dat hetzelve door die berekeningen tot genoegzame klaarheid kan worden gebragt, in eene meerdere evenredigheid tot elkander te stellen, door billijke veranderingen in den omslag; maar de daarstelling van zulke maatregelen vorderen vooraf een rijp en bedaard onderzoek. Men zal voortgaan zich daaraan toe te wijden, en, na dat alle twijfelingen zullen zijn weggenomen, zal het gouvernement kunnen overgaan tot het voordragen van wettelijke bepalingen deswege. Het is dan ook voornamelijk, om deze reden, dat de reserve, bij het einde der eerste zinsnede § A van dit artikel, wordt gevonden.

De *twee* opcenten, tot goedmaking der niet inkomende posten worden voorgesteld op den bestaanden voet te behouden; de ondervinding heeft de noodzakelijkheid en nuttigheid daarvan aangetoond.

§ B. *Personeel.*

Art. 2. De thans bestaande personele en mobilaire belasting en die op de deuren en vensters is, uit derzelver aard, ongelijk, en geeft aanleiding tot willekeurigen omslag.

Het personeel is niet anders dan een hoofdgeld, bedragende drie dagen arbeidsloon, hetwelk door den geringen arbeidsman, tot gelijke hoogte, moet worden betaald, als door den vermogendsten ingezeten; het bedrag van de personele belasting is voor den arbeidsman een bezwaar van omtrent een procent van deszelfs inkomsten, of liever van de vruchten van zijnen zuren arbeid, en voor den eenigzins welvarenden of vermogenden ingezeten, is het bezwaar niet noemenswaardig, en staat hetzelve niet eens in de verhouding van $\frac{1}{10}$ per mille zijner inkomsten.

Het personeel op den tegenwoordigen voet is mitsdien hoogst ongelijk verdeeld, en vooral drukkende voor de minvermogende volksklasse, die meer dan eenige andere stand, van diergelijke belastingen behoort te worden ontheven.

De thans bestaande mobilaire belasting, hoezeer op veel billijker gronden rustende, is nogtans uit derzelver aard willekeurig. De schatpligtige wordt aangeslagen, zonder dat dezelve daarin vooraf is gehoord of gekend, en de te hooge aanslagen kunnen niet worden weggenomen, dan met moeiten, kosten en klagten.

Uit dien hoofde zullen beide deze belastingen moeten vervallen, en vervangen worden door eene andere personele belasting, waarin volstrekt niets willekeurigs zal aanwezig zijn, en elke schatpligtige zijn verschuldigde zelve zal kunnen opmaken.

Het personeel zal zijn eene vereenigde belasting directelijk en indirectelijk treffende de inkomsten, de verteringen, de weelde, het vermaak en het gemak, en te dien einde rusten op zes verschillende grondslagen, welke ieder op zich zelve zullen worden behandeld.

Zij wordt *personeel* genoemd, om dat zij verschuldigd is, en betaald moet worden, niet door den eigenaar als zoodanig, maar door den gebruiker, hetzij dezelve eigenaar is of niet der aan de belasting onderworpen woningen en gebouwen, deuren en vensters, haardsteden, mobilair en paarden, mitsgaders door hen, welke dienstboden houden.

I. GRONDSLAG.

De huurswaarde.

Een aanslag, welke tot grondslag heeft de huurswaarde, treft in het algemeen en tot eene zekere hoogte het beste, en op de minst ongelijk werkende wijze, de inkomsten; wanneer dus zoodanige aanslag niet wordt overdreven of tot een te hoog bedrag gesteld, kan hij van geen den minsten nadeeligen invloed zijn, noch op de vermindering der huurprijzen, noch op het afnemen der verteringen: hij treft in het algemeen alle standen, zonder voor een eenigen derzelve te bezwarend te zijn: het schijnt echter, dat de zeer minvermogende ingezeten, die ook zijn aandeel draagt in de belastingen van consumtie, niet in dezen aanslag kan worden begrepen.

Hiertoe zijn de woningen van beneden de *f* 20 : 00 huur 's jaars, of bij de week verhuurd wordende, beneden de 60 cents in de week, vrijgesteld.

Men heeft de onderscheiding gemaakt tusschen de jaarlijksche en de weeklijksche huren, om daardoor een beter verband te brengen, tusschen de vrijstellingen in de steden en ten platte lande.

In de steden zijn de huishuren gewoonlijk

veel hooger dan op het land; en is ook meer der gelegenheid tot de uitoefening van nijverheid en tot het bekomen van winsten en meerder inkomsten, doch de arbeid- en handwerksman, in de steden, is, met betrekking tot zijne woning, doorgaans van erger conditie dan die ten platten lande, en om hieraan te gemoet te komen, is de huur bij de week hooger vrijgesteld dan die bij het jaar, hebbende de verhuringen bij de week veel plaats in de steden, en nimmer of zeer zelden op het land.

Door deze vrijstelling zal een zeer groot aantal huisgezinnen van daglooners, arbeiders, en handwerklieden, welke in de thans bestaande personele belasting worden aangeslagen, vrij zijn van de betaling van dezen grondslag van het personeel, en die stand alzoo, eene niet onbelangrijke verligting genieten.

Onder de vrijgestelde gebouwen zijn niet begrepen die, welke dienen tot de uitoefening van eenig handelbedrijf, winkelhuizen, kelders, bergplaatsen, pakhuizen en dergelijken; doch fabrijk- en trafijkgebouwen, voor zoo verre zij niet tevens dienen tot berging van gefabrijceerde goederen, molens en soortgelijke, zijn vrij, ten einde ook hierdoor de inlandsche nijverheid aan te moedigen.

De vrijstelling van alle verdere gebouwen, vooral van die, welke tot den publieken dienst behooren, regtvaardigt zich zelve.

In de laatste periode is gezorgd, dat van die vrijstellingen geen misbruik zal kunnen worden gemaakt door beambten of suppoosten, welke die gebouwen gedeeltelijk bewonen, en welke in dat geval niet zijn vrijgesteld.

De vermelde gebouwen tot eene andere bestemming gebezigd wordende, als waarvoor de vrijstelling is verleend, wordt van dezelve de betaling volgens de laatste periode verschuldigd.

II. GRONDSLAG.

De deuren en vensters.

De tegenwoordige belasting op de deuren en vensters is zeer geschikt voorgekomen, om, na het wegnemen van al het willekeurige, dat in dezelve gelegen is, als een grondslag van het personeel te worden opgenomen. Zij werkt tegenwoordig zeer ongelijk op de groote deelen van het Rijk, ten aanzien van de koets poorten (*portes cochères*.) In de zuidelijke provincien bevinden zich vele dergelijke koets-poorten; in de noordelijke zijn er nagenoeg geene. De belasting op dezelve is tegenwoordig zeer hoog, dezelve zijn in het nieuwe tarief gelijk gesteld met de gewone deuren en vensters, en alzoo zal de onbillijke ongelijkheid ophouden.

Het tarief is zoodanig gewijzigd en veranderd, dat de belasting *massaal*, zelfs na aftrek der 40 percent, waarmede dezelve thans is bezwaard, niet hooger zal uitkomen dan tegenwoordig, en niemand zal worden aangeslagen, dan volgens dat tarief, en overeenkomstig het getal en de soort van de deuren en vensters, dat door elken schatpligtigen zelven zal worden opgegeven.

Er zijn gemeenten ten platten lande, waarvan de bevolking talrijk maar zeer verspreid is; aldaar bestaat doorgaans minder vertier dan in de steden en plaatsen, van gelijke maar te zamen getrokken bevolking; om die reden is het getal inwoners, hetwelk in de geaglomereerde huizen der gemeenten ten platten lande gevonden wordt, tot grondslag der klassificatie genomen, en dit zal voor het platte land en sommige steden eene billijke verligting geven.

De vrijstellingen, welke thans worden genoten, zijn niet alleen behouden, onder zoodanige bepalingen, dat daarvan geen misbruik zal kunnen worden gemaakt, maar zijn dezelve tot verligting van de minvermogende volksklasse veel meer uitgestrekt, zoodanig dat de deuren en vensters, welke gevonden worden in de woningen beneden de *f* 20 : 00 jaarlijksche, of 60 centen wekelijksche huur, niet mede onder den grondslag van het personeel gerekend zullen worden.

Hetgeen deswege bij de huurwaarde is gezegd, wordt ook alhier toegepast.

III. GRONDSLAG.

De haardsteden.

De haardsteden zijn mede geschikt voorgekomen om te strekken tot een' grondslag van het personeel.

Zij verdeelen zich in drie klassen, naar mate van het getal, ten einde de minvermogende niet te zeer zoude worden getroffen. De hoogste klasse bereikt niet meer dan twaalf haardsteden, om dat eene hoogere opklimming een onmatig bezwaar zoude opleveren voor de gebouwen, welke van een grooter aantal voorzien zijn.

De vrijstellingen in het algemeen en voor de haardsteden in woonhuizen van beneden de *f* 20 : 00 jaarlijksche huurswaarde of 60 cents wekelijksche huur, worden toegestaan op dezelfde gronden als bij den aanslag der huurswaarde is opgegeven; en daardoor zal de belasting het grootste gedeelte der minvermogende volksklasse niet treffen.

IV. GRONDSLAG.

Het mobilair.

De thans bestaande mobiliaire belasting is in principe zeer doelmatig, maar hare wijze van heffing is vatbaar voor willekeur.

Het mobilair wordt in dit stelsel als een grondslag van het personeel behouden, als daar voor ten volle geschikt, en het kwantum wordt zoo gering gesteld, dat hetzelve nergens zal drukken.

Ieder zal de vrijheid hebben, om de waarde van zijn mobilair, door daartoe van wege de administratie benoemde schatters, te doen tauxeren, behoudens voor hem het regt van hertauxatie, onder zoodanige bepalingen en voorzieningen, als bij de speciale wet zullen worden voorgeschreven.

Tot gemak van de schatpligtigen, en tot voorkoming van voor hen lastige tauxatien, wordt het aan de contribuabelen vrijgelaten, om de waarde van hun mobilair te bepalen, op vijf malen de onzuivere huurswaarde hunner woningen.

Deze bepaling is geheel in het voordeel der schatpligtigen, want de onzuivere huurswaarde vijf malen gerekend, zal, over het geheel genomen, niet bereiken de waarde van het mobilair, elk ga daaromtrent zijn eigen staat na, en hierdoor zal de schatpligtige het doen tauxeren van zijn mobilair kunnen voorkomen. In de speciale wet zal eene naauwkeurige omschrijving gegeven worden van de goederen, welke onder het mobilair, waarvan de belasting verschuldigd is, zullen begrepen zijn.

De vrijstellingen rusten op dezelfde gronden als die bij de huurswaarde en de haardsteden zijn aangenomen.

V. GRONDSLAG.

De dienstboden.

Het getal van gehouden wordende dienstboden schijnt volkomen geschikt om als grondslag van het personeel te worden genomen.

Het is een bezwaar op de weelde, maar even daarom moet hetzelve niet worden overdreven, zal het niet op eene andere wijze schaden.

De ondervinding heeft geleerd, dat te hooge belastingen op de dienstboden, het houden van dezelve verminderde, en dat hierdoor, voor de mindere volksklasse, waaruit dezelve doorgaans genomen worden, een tak van bestaan kwijnde.

Bij de bepaling der kwotiteit voor dezen grondslag van belasting, is dit in het oog gehouden.

Voor ieder dienstbode zal niet meer worden betaald dan *f* 7 : 00, doch ter gemoetkoming dier huisgezinnen, welke niet meer dan eene vrouwelijke en geen mannelijken dienstbode houden, zal voor hen de belasting slechts bedragen *f* 4 : 00; dit wordt billijk geacht.

Alle werkboden, dat zijn die genen, welke bepaaldelijk tot den landbouw, en uitsluitend tot de fabrijken, trafijken, de bedrijven en dergelijken worden gebruikt, zijn vrij gesteld.

Bij de speciale wet zal daarvan eene naauwkeurige omschrijving worden gegeven.

Maar wanneer deze werkboden ook tevens worden gebruikt tot huisselijke diensten, dat is, dat zij doorgaans bij hun bedrijfswerk, tevens het werk van dienstboden verrigten, alsdan moet van hun betaald worden, omtrent de helft van den aanslag, dat is van ieder *f* 3 : 00.

De werkboden echter van de eigenlijk gezegde landbouwers, dat zijn de zoodanigen, die in en door den landbouw hun voornaamste bestaan vinden, en aldus tot den boerenstand behooren, zullen, in allen gevalle, vrij zijn, hetzij zij bij den veldarbeid tevens huiswerk verrigten, of niet.

VI. GRONDSLAG.

Paarden.

Even gelijk de dienstboden, worden de paarden geacht volkomen geschikt te zijn, om als objecten van vermaak en gemak, tot grondslag eener personele belasting door de gebruikers te betalen, te worden genomen.

Deze grondslag van het personeel is zeer matig uitgetrokken; niemand zal, om denzelven te ontwijken, zijne paarden afschaffen, of teruggehouden worden om dezelve aan te leggen.

De paarden, alleen tot weelde en gemak dienende, zijn billijk het hoogste aangeslagen.

De aanslag op ieder paard à *f* 20 : 00, kan zeker niet als overdreven worden beschouwd; de schatpligtige betaalt voor al het dagelijksch gemak, dat hem het gebruik van een paard aanbiedt, nagenoeg 5½ cents daags; voor hem, die paarden uit weelde of gemak houden kan, is zulk eene opoffering zeker zeer gering.

De paarden der voerlieden, postmeesters, stalhouders en verhuurders worden geacht niet geheel buiten den aanslag te kunnen blijven; voor dezelve zal echter slechts een vierde worden bepaald des aanslags van paarden, die door particulieren tot gemak of weelde worden gehouden, en hierdoor wordt aan onderscheidene bedenkingen te gemoet gekomen, dat de paarden, die gebruikt worden voor de diligences of postwagens konden niet worden vrijgesteld, om dat de voerlieden, postmeesters, stalhouders en verhuurders daardoor zouden zijn benadeeld. Daar alle die paarden dienen tot den gemakkelijken vervoer van personen, van welke de belasting door eene zeer geringe verhooging der vrachtloonen, voor zoo veel zulks noodig is, gemakkelijk is terug te bekomen, mag de aanslag gezegd worden, zeer laag te zijn, gesteld op *f* 5 : 00 per paard, hetgeen tegen de 360 dagen in het jaar op nog geen 1½ cent aanslag per dag nederkomt.

Paarden, tot eenigerlei bedrijf dienende, zijn niet in den aanslag begrepen, doch wanneer dezelve tevens tot gemak of weelde worden gebruikt, vordert de billijkheid dat ook daarvan eene retributie voldaan worde.

De bepaling wat door gemak en weelde in dezen verstaan wordt, is vervat in het gebruiken van dezelve voor rijtuigen op *veren* of *riemen*. Het zoude niet redelijk zijn, wanneer dit gemengd gebruik even zoo hoog wierd aangeslagen, als dat van paarden alleen tot gemak gehouden. De aanslag is mitsdien verminderd op *f* 7 : 00 voor ieder paard.

Militairen en ambtenaren, welke paarden *moeten* houden, zijn vrij van den aanslag, maar wanneer dezelve meerder paarden verkiezen te houden, dan waartoe zij verpligt zijn, of wanneer zij van dezelve een ander gebruik maken dan waarvoor zij die behooren te hebben, vordert de regtvaardigheid, dat ook als dan deze worden aangeslagen. In die gevallen is de aanslag gesteld gelijk met die van het gemengd gebruik, en aldus op *f* 7 : 00 voor ieder paard.

Onder de geheel vrijgestelde paarden, zijn die van den landbouw, fabrijken, bedrijven en neringen, mits dezelve daartoe uitsluitend gebruikt worden, zoo dat die takken van nijverheid in dezen grondslag van het personeel niet worden getroffen.

De geestelijke personen ten platten lande, welke, tot het verrigten van hunnen dienst, een of meerdere paarden onmisbaar noodig hebben, zijn vrijgesteld, als niet in de termen van dezen grondslag vallende.

§ C. *Patenten.*

Art. 2. De tegenwoordige wet op de patenten heeft aanleiding gegeven tot onderscheidene klagten; een der eerste bezwaren tegen dezelve is de groote ruimte, welke in de klassificatie van sommige bedrijven plaats grijpt, hetgeen dikwijls aanleiding geeft tot ongelijke aanslagen, waar tegen de administratie wel zoo veel mogelijk waakt, maar hetwelk, uit hoofde van den grooten omvang, niet kan worden belet.

Een tweede bezwaar tegen dezelve wet bestaat daarin, dat de belastingschuldige zich zelven niet vermag te brengen in dien rang en klasse, waarin hij vermeent te behooren, maar dat dit door de administratie en de zetters gezamenlijk of afzonderlijk geschiedt, en dat hij moet beginnen met de ten zijnen laste uitgetrokken som te betalen.

Een derde bezwaar vermeenen sommigen te vinden in de overdreven hooge regten van eenige beroepen, en in het niet genoegzaam juist bepalen der verwante bedrijven, en het daardoor te drukkende der belasting, voor de minst productive.

Eindelijk bestaat er een gevoelen, dat de regten behooren te worden gesplitst in proportionele en vaste regten, ten einde daardoor meerdere gelijkheid en evenredigheid in de toepassing der belasting te verkrijgen.

Deze en meer andere bezwaren worden gewigtig genoeg geacht, om de belasting der patenten, welke mede in het stelsel is begrepen, te herzien en zoodanig te wijzigen, dat de meeste derzelve zullen kunnen worden weggenomen, zonder de schatkist te verstoken van een' aanzienlijken tak harer inkomsten.

De belasting op de binnenlandsche scheepvaart, voorheen last, thans tonnen-geld genaamd, zal, als eigenaardig tot de lasten op de bedrijven behoorende, onder de patenten worden opgenomen, en op een' gelijken voet behandeld; het tonnen-geld wordt daarvoor volkomen vatbaar gehouden.

Het is billijk, dat de belasting der patenten in eenig verband sta tot de winsten, welke door de gepatenteerde bedrijven worden genoten.

Er bestaan bedrijven, welke van een onberekenbaar nut zijn in de maatschappij, die welvaart, en werkzaamheid verspreiden en onmiddelijk medewerken tot den bloei van den Staat; van dien aard zijn de fabrijken en trafijken en de koophandel. Er zijn bedrijven, die wel winstgevend zijn voor de beoefenaren derzelve, maar die niet van een algemeen nut zijn, of welker bestaan niet kan geacht worden, eene strekking te hebben, om de welvaart te bevorderen; als daar zijn de tapperijen van sterke en andere dranken, de kolfbanen en billardhuizen en dergelijke; om die reden is als grondbeginsel aangenomen, dat het bedrag der patenten in verhouding zoude worden gebragt tot de winsten, en tot het meerder of minder nuttige der bedrijven.

Het maximum der belasting zal wijders niet hooger mogen gaan dan bij de thans bestaande wet is bepaald, doch alleen voor zoo veel de ingezetenen van het Rijk betreft; zijnde er wel-ligt termen, om de vreemde omloopers, rondventers en kramers aan eene hoogere belasting te submitteren.

Door deze hoogere belasting aan de vreemde kramers en omloopers op te leggen, zullen de gezeten winkeliers, die alle 's lands en plaatselijke belastingen moeten betalen, en niet altoos à contant kunnen verkoopen, eene zeer groote bescherming genieten tegen het debiet, hetgeen hun door de vreemdelingen wordt ontnomen, en alzoo aan de algemeene klagten hierover te gemoet worden gekomen.

Het binnenlandsch lastgeld, hetwelk onder de patenten zal worden opgenomen, zal in het algemeen tot minder bedrag dan tegenwoordig worden geheven. De noodschuiten zullen vrij zijn; een zeer groot aantal van kleine opene vaartuigen, schuiten en aken, welke thans aan die belasting zijn onderworpen, zullen, of geheel vrijgesteld, of zeer gering belast worden, en hierdoor zullen de visschers, de geringere schippers-stand, en de aan overstroomingen blootgestelde landbouwers, eene belangrijke verligting genieten.

De houders dier vrijgestelde vaartuigen, zullen geene verzoeken tot het genot dier vrijstellingen meer behoeven te doen; de vrije vaartuigen zullen niet meer ten hunne kosten behoeven te worden gemerkt of gebrand; alle de formaliteiten en onkosten deswege zullen vervallen.

§ C. *Slot.*

Art. 2. Het slot van deze paragraaf behelst de bepaling, op welke wijze de aangifte in het personeel en voor de patenten zal moeten worden gedaan.

Jaarlijks zal er eene beschrijving moeten geschieden aan de woningen der ingezetenen; dezelve zal bij de speciale wetten nader worden bepaald en kortelijk hierop nederkomen.

De ontvanger of zijne gekwalificeerde zal aan de huizen der ingezetenen doen bezorgen de noodige biljetten, welke zoodanig eenvoudig en klaar zullen ingerigt zijn, dat elk belastingschuldige daarin zal kunnen invullen, of doen invullen, dat geen, hetwelk noodig is, om daaruit deszelfs aanslag te kunnen formeren, als: 1°. het bedrag der huurwaarde zijner woning; 2°. het getal en soort van deuren en vensters; 3°. het getal haardsteden; 4°. de mobilaire waarde, zijnde de huurwaarde vijf malen, of wel zijn verlangen, om de meubelen te doen taxeren; 5°. het getal dienstboden; 6°. het getal belaste paarden, en 7°. met betrekking tot de patenten, het beroep of bedrijf, dat dezelve uitoefent, met de vereischte ophelderingen.

Deze opgaaf, in de biljetten vermeld, zal zijn de kwotisatie of wel de grondslag der kwotisatie, waarop elk belastingschuldige zich stelt, en hier uit zullen de registers of kohieren worden geformeerd.

Deze aangifte op de biljetten zullen worden onderzocht en beoordeeld, op zoodanige wijze, als bij de speciale wet nader zal worden vastgesteld; doch de aanslag zal nimmer anders door de beambten mogen worden geformeerd, dan op grond der gedane aangifte, en overeenkomstig dezelve; maar voor zoo verre bevonden mogt worden, dat de aangiften verkeerdelijk zijn gedaan, en dat dezelve niet overeenkomstig de waarheid zijn, zal daarvan moeten worden opgemaakt proces-verbaal, ten einde de fraude kunne worden vervolgd en gestraft.

Door deze wijze van beschrijving vervalt al, wat willekeurig is, de administratie volgt de gedane aangifte der schatpligtigen, en elk kwotiseert als het ware zich zelven; niemand, die getrouw en naar waarheid opgeeft, kan in eenige onaangenaamheid komen, terwijl hij, die verkeerdelijk of valschelijk opgeeft, alleen zich zelven te wijten heeft, en zich bloot stelt aan de straffen, welke tegen de opzettelijke fraude en verkortingen van 's lands regten zullen worden vastgesteld.

Het onderscheid tusschen deze wijze van heffen en de thans bestaande aanslagen is geheel en al in het belang der goede ingezetenen, en hierdoor zullen van zelve wegvallen die menigte van klagten en bezwaren, welke niet dan met kosten en formaliteiten kunnen worden ingediend, en waarop niet dan na een rijp onderzoek, en tijdsverloop, kan worden regt gedaan, terwijl intusschen de schatpligtigen, hoe verkeerdelijk ook aangeslagen, moeten blijven betalen.

INDIRECTE BELASTINGEN.

§ D. *Registratie.*

Art. 3. De registratie-, zegel-, griffie- en hypotheek-regten zullen de eenige belastingen zijn van vreemden oorsprong, welke niet dadelijk bij de invoering van het algemeen stelsel zullen kunnen worden afgeschaft of door andere vervangen, hoe wenschelijk ook anders die afschaffing en vervanging derzelve, door meer doelmatige regten, zoude zijn.

De aanzienlijke opbrengst dezer belastingen, zoude het, in het belang der schatkist, gevaarlijk maken, om, reeds nu, eene welligt onvoorzigtige geheele verandering daar te stellen. Bovendien zijn zij verbonden aan de thans nog bestaande burgerlijke wetgeving; maar niets zal kunnen beletten, om, behoudens dit verband, uit die te doen weg te nemen alles wat niet strookt met het welbegrepen belang der ingezetenen en der schatkist, en de zwarigheden, welke van tijd tot tijd tegen sommige gedeelten dezer regten zijn aangevoerd, en welker gegrondheid gebleken is, zullen, intusschen, zoo veel mogelijk, bij speciale wetten worden weggenomen.

Sommige gedeelten dezer regten zullen kunnen worden verminderd zonder nadeligen invloed te hebben op de schatkist, daar, juist door die vermindering, de belasting niet zoo zal worden ontdoken als thans plaats heeft, onder anderen bij de eigendoms overgangen en venduen, terwijl wijders het zegelregt, onder verschillende wijzigingen, voor de kwitantien en den handel, zal kunnen worden uitgestrekt tot meerdere objecten, welke daaraan thans niet onderworpen zijn, waartoe in de eerste plaats in aanmerking zullen komen de coupons der vreemde rentebetalingen.

§ E. *Successie.*

Art. 4. De belasting op de successie kan, zoodanig als dezelve thans is, blijven bestaan, intusschen zijn in dezelve verbeteringen te brengen, welke in ernstige overweging zullen genomen en daargesteld worden, waartoe zeer bijzonder in aanmerking zal kunnen komen de maatregel, om het successie-regt op de vreemde fondsen eenigzins hooger, dan thans, te doen nederkomen.

Zij blijft, als eene nationale belasting, in den schakel van het algemeen stelsel.

Accijnsen.

Art. 5. De accijnsen, voorheen, in de Noordelijke provincien, meer algemeen bekend onder den naam van onbeschrevene middelen, en oudtijds onder dien van consumtieve middelen, zijn van zeer ouden herkomst en in de geschiedenissen der Nederlanden ingeweven.

Het zal onnoodig zijn, hieromtrent, wat de noordelijke provincien betreft, in eenige bijzonderheden te treden, vermits die middelen aldaar onafgebroken hebben bestaan. In de gewezene generaliteits-landen, thans gedeeltelijk begrepen in de provincie *Limburg*, zijn die middelen ook voorheen bekend geweest en geheven.

Wanneer van sommige dier consumtieve middelen in dezen tijd gesproken wordt, schijnt het, als of dezelve nimmer op den Belgischen grond hadden bestaan, en, als van een' geheel vreemden oorsprong, op dien grond niet zouden kunnen geheven worden. Het kan niet ondienstig worden geacht, om deze verkeerde denkbeelden tegen te gaan, door het openslaan der geschiedenis van het gemeenschappelijk Vaderland, als waarin men te dezen opzigte de duidelijkste oorkonden vindt, en waarbij het bestaan van zoodanige belastingen boven allen twijfel wordt gesteld.

De consumtieve belastingen in de Belgische provincien, oudtijds bekend geweest onder den naam van de *vier* groote middelen, als: *wijn* en *brandewijn*, *bier*, *geslagt* en *gemaal*, zijn, sedert derzelver afscheiding van de zeven vereenigde provincien, niet te min bijna op gelijken voet blijven geheven worden, meest al bij verpachting, gelijk vervolgens ook in de Noordelijke provincien heeft plaats gevonden; en bij onderzoek der wetgeving uit de plakaatboeken van *Braband* en *Vlaanderen* valt het spoedig in het oog, dat de financiële wetgeving oorspronkelijk is van gemeenen stam.

Onderscheiden plakaten, beden en ordonnantien hebben successivelijk, in de zuidelijke provincien, daargesteld of gecontinueerd deze en andere soortgelijke imposten, voor korteren of langeren tijd, in hooger of minder bedrag, en onder deze of geene veranderde wijzigingen; men zal hier onder eenige derzelve aanvoeren.

De middelen ter verzekering hebben, even als in de noordelijke provincien, over het algemeen bestaan in aangiften, impost biljetten, precautien op den vervoer, vond of visitatien en peiling bij de molenaars, bakkers, tappers en neringdoende, *algemeen regt van visitatien*, verklaringen onder eede, boeten en penaliteiten, bepaalde routen van in- en uitvoer, afschrijvingen en vrijdommen van regten

Bij de volgende ordonnantien zijn de daar onder vermelde belastingen bepaald:

Ordonnantien voor den lande van Braband, in dato den 14den december 1570.

Rijnsche en Fransche wijn per aam, 3 rinsguldens (van 20 stuivers Brabandsch.)

Spaansche of zoete wijn, per aam, 4 rinsguldens, 12 stuivers.

Landwijn, 18 stuivers.

Vreemd bier, per aam, 2 rinsguldens.

Appelen- en peeren-wijn, mede per aam, 18 stuivers.

Binnen gebrouwen bier, in de steden, per aam, 3 stuivers.

Ten platte lande, 5 stuivers.

Geslagt van vleesch, gevolgelte en runds.

Van een os of var, 3 jaar en daarboven, 20 stuivers.

Eene koe, veerse of queue, 8 stuivers.

Een kalf, 2 stuivers.

Een varken, 4 stuivers.

En van verder *klein vee*, *wild* en *gevogelte*, naar rato.

Gemaal van tarwe, of tarwe met rogge, om te verbakken.

Van elk halster Loevens, 1 stuiver.

„ elke sister Brussels, 2 blanken 12 mijten.

„ elke veertel Antwerps, 1 stoter 6 mijten.

„ elke sister Bossche mate, 1 braspenning.

Groote en kleinere maten naar advenant.

De ordonnantie voor den lande van Braband, dato 18 december 1576, 20 september 1578 en 8 november 1596, maintineren over het algemeen dezelfde middelen, maar doorgaans tot hooger bedrag.

De ordonnantie van dato 3 januarij 1600 belaste

De wijn, inlandsche en buitenlandsche, per aam, met 8 guldens.

Brandewijn van alle soorten, per aam, 16 guldens.

Wijn azijn, per aam, 8 guldens.

Bier en mede, zoo inlandsche als buitenlandsche, elk aam ter waarde van 30 stuivers, met 12 stuivers, per aam.

Bier-azijn, per aam, 12 stuivers.

Geslagt of het vleesch.

Van een os of stier, 2 jaren en daarboven, 30 stuivers.

Eene koe of veerse, 20 stuivers.

Een hamel of kalf, 5 stuivers.

Een varken, 8 stuivers.

Klein vee, naar gelang.

Gemaal.

Tarwe, of tarwe en rogge gemengeld, van elk Loevensch mud, 20 stuivers.

Rogge of masteluin, van elk dito mud, $12\frac{1}{2}$ stuivers.

Andere maten naar advenant.

De pachters, collecteurs of commisen, mogten zich naar keuze ook bedienen van de *stedelijke* ordonnantien op dezelfde middelen.

Bij het *placart sur les aydes* voor den lande van Braband, dato 21 februarij 1643, werden in stand gehouden dezelfde middelen, op gelijken voet, met vrij wat willekeurige magt.

De instructie voor het hertogdom Braband, dato 30 junij 1702, maintineerde de middelen, als voren, *in de besloten steden*, het gemaal bij collecte op den gebruikelijken voet, en, *ten platten lande*, of bij de maat of bij hoofdgeld, van alle personen van 7 jaren en daarboven, telken half jaar bij de Staten te reguleren.

Voor het land van Vlaanderen vindt men, in het plakkaat boek, eene ordonnantie, dato 9 april 1688, op het regt van de maalderije van het graan, bij verpachting.

Tarwe of rogge of gemengel, van beide 6 stuivers van elken zak Gentsche maat.

Inkomend meel en andere maten naar advenant.

In de ordonnantie wordt gevonden een verbod, om te accorderen beneden de 6 stuivers, per saizoen of half jaar, van ieder oud of jong.

De gesanctionneerde conditien van verpachtinge voor het land van Vlaanderen, d. d. 18 februarij 1702, houden in de imposten op:

Den wijn a 24 guldens de 6 amen.

Brandewijn 25 guldens van 1 en een half aam.

Azijn 3 guldens van 1 en een half aam.

De *oude impost op de wijnen* per stoop 2 stuivers, en voor de tappers 1 stuiver daarboven, voorts nog op den *brandewijn* 5 stuivers per stoop.

Het *slagtgeld.*

Van een os of stier, 3 jaren en daarboven, 20 stuivers.

Van eene koe of een os, 2 jaren en beneden 10 stuivers

Een kalf of varken, 5 stuivers.

Het *bier*, van de waarde van 50 stuivers de ton, een gulden.

Klein bier, beneden de 50 stuivers, 6 stuivers.

Bier azijn 10 stuivers.

Wijders vindt men vermeld en werden geheven.

De oude dubbelde impost van Vlaanderen op de bieren:

Groot bier, in de besloten steden, 5 stuivers de ton.

Klein bier, 5 stuivers.

Groot bier, in onbesloten steden en ten platten lande, 15 stuivers de ton.

Klein bier, 10 *idem*.

Buitenlandsch bier, 2 guldens de ton.

Voorts de oude impost, als voren op het geslagt.

Van een os of stier, boven de 2 jaren, 18 stuivers.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 6 October, 1821.

(Vervolg der Courant.)

Boven een jaar, 8 stuivers.
En verder beestiaal naar rato.
En eindelijk, de
Maalderije van tarwe, rogge of gemengeld, 6 stuivers van de Geutschen zak.

Voor het gemaal van granen voor de distileerderij 6 stuivers, en voorts nog een regt van 5 stuivers per stoop van graan-brandewijn ten laste van de stokers.

Het blijkt uit deze opgave, dat, na de unie van Utrecht, waarin ook, bij art. 5, onder de algemeene consumtieve belastingen opgenoemd wierden, die op de *bieren*, *wijnen*, het *gemaal*, het *geslagt*, het *zout* en de *zeep*, in de zuidelijke provincien, na de afscheuring van de zeven noordelijke gewesten; die eigene consumtieve middelen zijn in stand gebleven, en dat, een en een halve eeuw na die afscheiding, dezelve nog aldaar bestonden, waaruit kan en behoort te worden afgeleid, dat dergelijke belastingen geschikt zijn voor den landaard, en dat dezelve tot een matig bedrag kunnen blijven, of op nieuw geheven worden.

Onderscheiden zijn de denkbeelden over het heffen van de accijnsen of onbeschreven middelen: sommige vermeenen, dat de accijnsen niet kunnen worden geheven, dan bij den consommateur, en dat daar eerst alle maatregelen van zekerheid behooren te beginnen; andere zijn juist van een tegenovergesteld gevoelen, en vermeenen, dat de accijnsen bij den oorsprong moeten worden geind, en dat daardoor alle verdere bemoeijingen worden afgesneden.

Veel is er voor en tegen beiderlei te zeggen, maar de staat der kwestie hangt van zoo vele verschillende omstandigheden af, dat dezelve tot geen vast systema kan worden gebragt.

Er zijn belastingen, welke zeer veilig bij den oorsprong kunnen worden geheven, zonder eenige verdere maatregelen, daar zijn andere, waarbij dit volstrekt onmogelijk is. Onder de eersten zouden, bij voorbeeld, de turf, onder de laatste de binnenlandsche zeep behooren.

Zonder derhalve vooruittezetten welk object van belasting men speciaal bedoelt, moet het verschil tusschen de voorstanders, zoo wel van het een, als van het ander systema, onbeslist blijven.

Maar zeker is het, dat de aanslag van alle accijnsen, hoe ook genaamd, bij den oorsprong kan geschieden, mits dezelve in verband worde gebragt met den uitslag of met den overgang in de consumtie.

Dit beginsel is van algemeene toepassing, en bij hetzelve loopt de schatkist geen het minste gevaar, terwijl het tevens genoegzame ruimte overlaat, om aan de schatpligtigen, bij ieder speciale accijns, zoo veel gemak en gerief te bezorgen, als maar eenigzins mogelijk is.

Men zal dit beginsel aangenomen vinden bij de meeste der volgende accijnsen.

§ F. *Zout.*

Art. 2. Het principaal van den impost op het zout is met omtrent $\frac{1}{25}$ verminderd, doch, met de bijvoeging van de opcenten, waarvan in art. 8 der project-wet gesproken wordt, zal dezelve welligt eenigzins hooger komen dan thans; dit voorwerp wordt voor eene geringe verhooging vatbaar gehouden.

De heffing der belasting of liever de constatering en de aanslag derzelve blijven, als tegenwoordig, bij den oorsprong, dat is bij den invoer van buiten 's lands; doch de betaling wordt dan eerst gevorderd, wanneer het zout in de consumtie komt.

Ten opzigte der crediet geving verandert het bestaande stelsel veel van gedaante, nagenoeg geheel en al in het voordeel van den handel en de fabrijken.

De termijnen van crediet vallen weg, en aldus behoeft de handelaar in het groot, noch de zoutzieder, nimmer eenige betaling of voorschot te doen van den impost van zout, hetwelk in zijne pakhuizen of bergplaatsen is verbleven.

Aan hen wordt een doorloopend crediet van den impost toegestaan, en de betaling van dien impost niet gevorderd, dan op het oogenblik van den *uitslag*, waarvoor gehouden wordt die aan een particulier, een winkelier of aan een handelaar, welke geen doorloopend crediet heeft. De betaling van het regt wordt derhalve nimmer een bezwaar, want het heeft dan eerst plaats, wanneer het zout wordt geacht in de consumtie te komen.

De doorloopende credieten zullen niet mogen worden verleend dan onder behoorlijken borgtogt: deze vordering is billijk en volstrekt noodzakelijk voor de zekerheid der schatkist; de borgtogten zullen echter ook doorloopend kunnen worden gesteld, en de bepalingen deswege zoodanig geregeld, dat hier uit geen bezwaar voor de handelaars of fabrijkanten kan ontstaan.

Onderscheidene fabrijken en trafijken, gelijk mede de vischvangst en visch-zouterijen, hebben zoo ruw als geraffineerd zout noodig; de zulks behoevende zullen dit kunnen verkrijgen vrij van impost; in deze § wordt dit vastgesteld; de speciale wet zal bepalen de wijze, waarop die vrijdom zal genoten worden.

De aanmerkelijke fraudes, welke in dit middel, sints het jaar 1816, hebben plaats gehad, en de nadeelige invloed, welke deze uitgeoefend hebben op de belangen der schatkist en van de eerlijke handelaren en zoutzieders, zijn bekend; de administratie heeft alle pogingen aangewend, welke de wet toeliet, om dezelve te beletten, en zij is daarin zoo verre geslaagd, dat de opbrengst successivelijk is verbeterd en vooral in het laatst verloopen jaar minder nadeelig is geweest; maar het middel is nog steeds gebleven beneden de berekening, en het is te voorzien, dat hetzelve, zonder meer verzekerende maatregelen, immer aanleiding zal geven aan de fraudateurs, om daarmede hun ongeoorloofd voordeel te doen; die meer versterkende maatregelen, zullen bij de speciale wet op het zout worden voorgedragen.

De aanslag bij den oorsprong levert geene genoegzame zekerheid voor den impost op, om dat al het heimelijk ingevoerde of aan de verificatie onttrokken zout niet in den aanslag kan begrepen worden; het zal derhalve noodig zijn, om de maatregelen van zekerheid verder dan den oorsprong uit te strekken.

De bergplaatsen van zout der handelaars in het groot en der zoutzieders, zullen niet alleen, maar ook die der grossiers en winkeliers, aan peiling en visitatie onderworpen zijn, doch hiermede zal in verband kunnen worden gebragt het voordeel voor de grossiers, om even als de handelaars en zoutzieders een doorloopend crediet van den impost te genieten.

De grossiers, waardoor verstaan worden eene tweede hand tusschen den zoutzieder en winkelier, zullen niet dan boven zekere te bepalen kwantiteit zout mogen in, of uitslaan. De winkeliers, dat zijn de zoodanige, welke geen ander zout onder zich mogen hebben, dan waarvan de impost is voldaan, zullen daartegen zoo vele kwantiteiten zout mogen in- en uitslaan, als zij verkiezen, doch zullen al het onder hen berustende zout moeten justificeren, door behoorlijke bewijzen, dat de impost is betaald.

De debitanten eindelijk, dat zijn de zoodanige, welke nimmer boven eene zekere te bepalene kwantiteit zout onder zich zullen mogen hebben, welke zij in het klein zullen vermogen uit te slaan, zullen niet onderworpen zijn aan de justificatie noch aan peiling, maar alleen aan de visitatie hunner bergplaatsen; zullende zij, wanneer, in hunne bergplaatsen meer zout, dan de bepaalde kwantiteit, gevonden wordt, strafbaar zijn.

Door deze maatregelen zullen de sluikerijen in het groot worden geweerd, zonder dat de circulatie voor het gewone huislijk gebruik, of de debitant, die in de meeste aanraking zal zijn met de ingezetenen, eenige belemmering zal ondervinden.

De peilingen en visitatien, welke bij dit middel zullen bestaan, zullen welligt bij sommige worden beschouwd te zijn gelijk aan de *exercice* bij de voormalige vereenigde regten (*droits réunis*): het kan niet ondienstig zijn, het onderscheid daarvan aan te wijzen.

De voorgedragen *peilingen* zijn slechts behoedmiddelen tegen de fraude, niet minder in het belang van den eerlijken handelaar, als van de schatkist.

Zij dienen niet, om de hoeveelheid der aan impost onderworpen waren te bepalen, of de verschuldigde som op te maken, en hebben dus niets gemeens met het bedrag der belasting en en de wijze van heffing.

Het doel en effect hiervan is, in verre de meeste gevallen, om door het van tijd tot tijd bezoeken der magazijnen en bergplaatsen en een *oppervlakkig* overzigt van den impost onderworpen voorraad, den handelaar en debitant terug te houden van de verzoeking, om gesloken waren in te slaan.

Zoo lang dus het presumtief debiet overeenkomt met de wettig ingeslagene hoeveelheid, bij de administratie bekend, bepalen zij zich enkel hiertoe, en worden, naar gelang van het daaruit geboren vertrouwen, steeds zeldzamer op ongelijke tijden, soms om de drie of zes maanden, slechts herhaald.

Blijkt het echter bij deze peilingen, dat, bij voorbeeld, een wel gefrequenteerd winkelier, op den eersten der maand, eene voorraad heeft voor 5000 ponden zout, en, zonder naderen wettigen inslag, op het einde der maand, nog houder is van 4800 ponden, of bestaat er anderzins reden tot vermoeden van frauduleuten inslag, alsdan vordert gebiedend het belang der administratie en van den eerlijken handelaar, dat de peilingen menigvuldiger worden herhaald; dat de bevonden hoeveelheid worde opgenomen en opgeteekend; dat, bij volgende peilingen, aan den winkelier de rekening worde gemaakt, en alsdan, door preciese weging of meting, worde geconstateerd of werkelijk de winkelier frauduleus heeft ingeslagen.

Soortgelijke peilingen kunnen onder een voorzigtig bestuur, niet hinderlijk of bezwaarlijk zijn; maar de ondervinding heeft dezelve doen beschouwen en wenschen als de beste steun van den eerlijken handel.

De *exercice* der vereenigde regten (*droits réunis*) was van één geheel anderen aard: zij was het eenig middel en de basis van de impost onderworpen hoeveelheid en van de verschuldigde regten.

Men zal tot voorbeeld van den loop derzelve nemen de *dranken*; want bij het *zout*, als eene soort van monopolie geheven wordende, waren dezelve minder noodzakelijk. De belasting op de dranken had twee hoofdtakken, de verkoop in het groot (*vente en gros*) van een hectoliter en daarboven, en de verkoop in het klein (*vente en détail.*)

Het eerste was een zeer gering regt per hectoliter; dit betalende kon een ieder tot zijne consumtie zoo veel inslaan en opleggen, als hij goed vond, zonder aan eenige *exercice* onderworpen te zijn; maar het andere was een zeer zwaar regt, namelijk 15 pct. principaal van de uitgesleten hoeveelheid en naar gelang van de gemaakte prijzen.

Vermits de dranken, onder betaling van het regt van de *vente en gros*, bij een ieder in onbepaalde hoeveelheid konden aanwezig zijn, was er niets moeijelijker, dan te waken tegen den clandestinen overgang van particuliere oplagen tot die der debitanten, of tegen het heimelijk aanvullen der slijterijen; de laatste waren belend aan de eersten, somwijlen wel onder één dak, en allerlei middelen van communicatie, zelfs door verborgen buizen of leidingen, werden gepraktiseerd.

Van daar de volstrekte noodzakelijkheid, om, door menigvuldige en rigoureuse visitatien en exercices, te kunnen komen tot de bepaling der gesleten hoeveelheid in het klein, bij de kleine maat of bij den tap, want grootere uitlagen geschiedden onder biljetten, en werden van zelve aan den debitant in rekening gebragt, van welke eene en andere hoeveelheid het regt van detail moest worden betaald.

De gesleten hoeveelheid aldus op de willekeurigste wijze geconstateerd zijnde, was het andere en voornaamste doel van de *exercice*, om te kennen den prijs van verkoop, ten einde de 15 pro cent daarvan te kunnen berekenen.

De declaratie van den debitant was hier eigenlijk de grond, doch door de hatelijkste controle;

Bij voorbeeld: door het nameten van kleine gelagglazen tot de kan, het ontwaren, bij verrassing, van den prijs van een glas drank, werd de prijsbepaling meer eene soort van convenance tusschen den debitant en den beambte, doch zeldzaam dan na hevige geschillen, aan den eenen kant, over beschuldiging van fraude, en aan den anderen kant, over te hoog berekende hoeveelheid en verkoops-prijs, verschil in den aanslag met anderen en dergelijke.

De precautien der administratie, en de door den debitant te observeren formaliteiten, waren echter zoo menigvuldig, dat de laatste, als het ware, steeds in banden was, aan allerlei kwelling blootgesteld en derhalve aan de beambten in de bepaling der hoeveelheid en prijs toegeven moest, en het is dus geenszins te verwonderen, dat, bij zoo veel gelegenheid tot sluiken, bij zoo veel willekeur in den aanslag, en bij zoo onmatige hooge regten, de *exercice* en visitatie der vereenigde regten algemeen worden geschuwd.

De *tabak* werd door de administatie een en twee kapitalen hooger verkocht dan het ruwe product van den koopman of cultivateur, bij gedwongen levering, was gekocht; het is natuurlijk, dat alleen rigoureuse en algemeene visitatien het beheer van dit middel eenigzins konden verzekeren.

Voor de *dranken* moest de *exercice* aanhoudend bezig zijn; met het volgen van den eenen houder op den anderen, met het verzekeren der fusten door ritsing en verzegeling, om voor te komen heimelijke aanvulling en verlenging met ander vocht.

Met het verzegelen der fleschen bij wijnkoopers, en het klasseren derzelve voor onderscheidene verkoopprijzen.

Met het nameten en natellen der op den tap liggende fusten en der fleschen, om het ver-

mis te constateren, en met het adsisteren bij elke, zelfs geringste bewerking van den koopman, ontzegeling, *prise en charge* van het bijgebragte vocht, afschrift en overschrijving bij overstorting van het eene fust op het andere, nieuwe ritzing, roeijing en verzegeling.

Het blijkt hier uit, dat de voorgedragene peilingen en visitatien geene de minste overeenkomst zullen hebben met die der vereenigde regten, en dat het doel en effekt van beiden geheel en al verschillend zijn.

§. 6. *Gemaal.*

Art. 2. Uit hetgeen hier boven ten opzigte van dit middel gezegd is, blijkt het, dat hetzelve niet alleen in de noordelijke provincien, maar ook in verschillende zuidelijke provincien van het Rijk voor langen tijd is geheven geworden.

Het gemaal is een dier middelen, welke, zonder merkbaar bezwaar, zonder eenigen hinder toe te brengen aan de belangen der trafijken en van den koophandel, tot een matig bedrag kunnen worden geheven; het treft alle standen; de vreemdeling draagt daarin zijn aandeel, en de belasting verdwijnt in het algemeen in den prijs van het brood; gering zijn de formaliteiten welke daarbij behooren geobserveerd te worden; de heffing van dit middel is in verband gebragt met de overige ontvangsten, zeer onkostbaar, en het heeft zich door alle tijden heen aangeprezen door deszelfs productieve krachten.

De belasting is niet hoog gesteld, zoo in vergelijking van vroegere tijden, met in het oogbonding der veranderde geldswaarde, als in vergelijking van het bedrag der belasting in later tijd; zij zal nederkomen, per mud, op f 1:40 de tarwe, f 1:00 de spelt, en f 0:50 cents de rogge, zijnde dus van de eerste f 42:00 van de tweede f 30:00 en van de laatste f 15:00 het last, waardoor dit middel, ook zelfs voor de mindere volksklasse, niet dan een zeer gering en onmerkbaar bezwaar zal zijn, en wanneer men eene *volle* consumtie van 4½ schepel tarwe en 5½ schepel rogge per hoofd rekent, op niet meer zal neder komen dan omtrent ⅛ cents daags of 9⅛ cents principaal in het geheele jaar. Berekent men echter op eene volle consumtie *alleen* van *rogge*, dan zal de principale impost van een mud, per hoofd daags, slechts bedragen omtrent ⅜ cents of 50 cents 's jaars. De min vermogende volksklasse echter, bij welke meer aardappelen, boonen, erwten, en onbelaste granen en meelspijzen worden verbruikt, behoort niet op eene *geheele* maar *halve* consumtie te worden berekend, en alsdan zal de belasting van *tarwe en rogge*, door een, nederkomen op omtrent ⅛ cents daags of 45½ cents 's jaars, per hoofd, en dus, voor een huisgezin van vijf personen, op f 2:26½ te zamen in het jaar, terwijl de halve consumtie van rogge, berekend wordende, de belasting slechts zal bedragen, per hoofd daags, omtrent 1/12 cents of 25 cents 's jaars, en dus, voor een huisgezin van vijf personen f 1:25, te zamen in het jaar, zoo dat die volksklasse, door het wegvallen van het thans bestaande personeel en mobilair, van de belasting op de deuren en vensters en van die op de brandstoffen, zeep of asschen, aanmerkelijk minder zal betalen dan tegenwoordig. Het principaal der belasting zal van een oud pond tarwe brood bedragen ¼ van een cent, en van een oud pond rogge brood 1/5 van een cent, want uit een last *tarwe* worden gebakken ten minste 5600, en uit een last *rogge* ten minste 5400 oude ponden week brood.

De vrijstelling van den impost wegens het graan, hetwelk voor de brouwers en branders gemalen wordt, behoeft geene justificatie; die voor de stijfselmakers is gegrond op het voorbeeld en op het belang dier fabrijken; het graan tot mesting en voeding van het vee behoort, mede in het belang van den landbouw, vrij te blijven; de voorzieningen tegen misbruiken zullen in de speciale wet worden vastgesteld.

De betaling der belasting moet geschieden voor dat het graan op den molen mag worden gebragt. De molenaars zullen hetzelve niet mogen malen, dan na dat het gebleken is, dat de impost is betaald.

De loop dier belasting komt kortelijk hier op neder. De bakker of ingezeten, wil zijn graan doen malen. Hij geeft aan den ontvanger de kwantiteit en kwaliteit van het graan op, mitsgaders den molen, waarop het gemalen zal worden. Hij betaald de belasting; de ontvanger geeft daarvoor af eene kwitantie en een duplicaat; hier mede wordt het graan naar den molen gebragt; de molenaar steekt de kwitantie in een geslooten bus, in den molen geplaatst, maalt het graan, en het daarvan komende meel wordt, onder geleide van de duplicaat-kwitantie, van den molen teruggevoerd.

Met de onbelaste granen heeft hetzelfde plaats; doch aangezien dit, ten platten lande, vooral in uiteen verspreide gemeenten, aan bezwaar onderhevig zoude kunnen zijn, zoo is in de project wet eene reserve gesteld, ten gevolge van welke de onbelaste granen tot zekere kwantiteiten vrijelijk zonder biljetten zullen kunnen worden gemalen. Bij de speciale wet zullen hieromtrent, met de voorzieningen ter wering van misbruiken, de noodige bepalingen worden gemaakt.

Bij dit middel zoude het schijnen, dat, even als voorheen, noodig zullen zijn onderscheidene bepalingen, ten opzigte der verscheidene neringen en bedrijven, die de korenmolenaars en bakkers niet tevens zouden vermogen uit te oefenen, gelijk mede ten opzigte van den afstand hunner onderlinge gebouwen, doch daar de kwotiteit dezer belasting gering is, zoo worden die verbods bepalingen minder noodig geacht, en zal mitsdien, omtrent de neringen en afstanden, in de speciale wet worden voorgedragen, om alle de bij de invoering der belasting bestaande neringen, bedrijven en afstanden te doen voortduren, met zeer geringe uitzonderingen.

Daar welligt bedenkingen tegen de belasting op het gemaal en de wijze van heffing zullen worden gemaakt, kan het niet ondienstig worden geacht, de voornaamste derzelve op te nemen en te onderzoeken.

De impost op het gemaal, kan de eerste bedenking zijn, heeft wel bestaan in Braband en Vlaanderen, maar nimmer in eenige andere der zuidelijke provincien, en daaruit zoude men kunnen afleiden, dat hare algemeene invoering onmogelijk is; ook is dezelve, bij de revolutie in Belgie, in 1790, als eene der eerste akten van souvereiniteit, afgeschaft, hetgeen zoude bewijzen dat de impost ondragelijk was. Maar (behalve dat in het grootst gedeelte der provincie Limburg en in die van Antwerpen het gemaal ook bekend was) toen Braband en Vlaanderen zich bevonden onder het gebied van Oostenrijk, bestond er geen algemeen stelsel van financien in de Belgische provincien, en had ieder gewest, en zelfs sommige onderdeelen van een gewest, hare eigene en afzonderlijke belastingen, en het eigen verschil, hetwelk er met het gemaal plaats vond, bestond ook opzigtelijk andere middelen, waarvan de invoering naderhand gebleken is, algemeen te kunnen zijn: de impost op de koffij, bij voorbeeld, bestond ook in Braband, zonder in alle de Belgische provincien te worden geheven; doch deze impost bestond niet als een consumtie-regt, maar als een beschreven middel, *ten einde de commercie der ingezetenen niet te altereren*: het waren de woorden der wet van 1736, en zou dan ook hieruit niet met even veel grond kunnen worden afgeleid, dat dit object, ook zelfs als beschreven middel, niet algemeen zou kunnen worden ingevoerd; zou de afschaffing van het *gemaal*, bij de revolutie van 1790, door de Staten van Vlaanderen, een bewijs moeten zijn voor derzelver ondragelijkheid? Gewisselijk niet; een ieder die bekend is met de geschiedenis der staatkundige gebeurtenissen, in dien tijd, weet, uit welk oogpunt die afschaffingen van allerlei belastingen moeten worden beschouwd, en hoezeer dezelve naderhand door meer drukkende bezwaren werden opgevolgd; zoo werden ook de gabellen en het zout-monopolie, destijds, in Frankrijk, afgeschaft, en naderhand, bij de vereeniging der Noordelijke provincien met Frankrijk, ook onder andere de impost op het gemaal; dit gaf welligt aan het volk genoegen, gelijk dit alle vernietiging van lasten, welke ook, geven zal; maar is hieruit, met eenige redelijkheid, af te leiden, dat daarom die lasten ondragelijk waren? En kan dit beschouwd worden als een gelukkig gevolg der toenmalige staatkundige omkeeringen? Gewis niet; het van tijd tot tijd terugkomen tot diezelfde middelen, in de voornaamste gemeenten van deze provincien, levert hiervan wel het grootste bewijs.

Eene andere bedenking doet zich voor in het hatelijke van den impost, als treffende de eerste behoeften van het leven, en in het bezwarende, dat alle standen van het volk, de armen en bedeelden zelfs niet uitgezonderd, door dezelve worden bereikt.

Maar, vraagt men wederom, hebben niet de imposten op het zout, den azijn, en andere voorwerpen van volstrekte noodwendigheid, dezelfde strekking, en bewijst deze tegenwerping dus niet te veel?

Is het niet een noodzakelijk gevolg van het maatschappelijk verdrag, dat alle leden der maatschappij, geene uitgezonderd, in de gemeene lasten bijdragen, mits naar evenredigheid, te beginnen met een zeer gering aandeel, en, bij opklimming, naar gelang van het vermogen uit te breiden, gelijk de geest van het ontworpen stelsel duidelijk aanwijst? Is niet algemeen, bij alle deskundigen, het kenmerk van een goed stelsel, dat alles draagt zonder gedrukt te worden? Kan de minstvermogende als gedrukt beschouwd worden door eene belasting, op andere plaatsen onheugelijk, en ook thans nog, tot twee en driemaal hooger bedrag dan het voorgestelde, klagteloos opgebragt? Legt het niet in den aard en het denkbeeld van *accijnsen* opgesloten, in alle landen van ouds her bestaan hebbende, en nog bestaande, dat daarin evenredig wordt gecontribueerd, van de armste af tot den rijkste toe? Is het niet min eigenaardig van deze soort van belasting, om dezelve alleen te doen opbrengen door de eerste kooplieden of de eerste hand, onder het te vergeefsch voorwendsel, om aan de minvermogenden zijne mede contributie te vrijborgen.

Men heeft bovendien bij het ontworpen stelsel aan geen belasting onderworpen onderscheiden soorten van granen, tot voeding geschikt, en ook gewoonlijk bij de meest behoeftigen gebruikt; doch men heeft voorheen, in de Noordelijke provincien, opgemerkt, dat, bij het bestaan van eene belasting, meer dan het dubbeld van de voorgestelde, de prijs der onbelaste granen, tot die der belaste, doorgaans in dezelfde verhouding is gebleven, en vindt daarin een bewijs, dat de belasting zelve ook den minvermogende niet onmatig heeft gedrukt.

Al verder kan het bedenking baren of de uitoefening der milddadigheid aan de armen, zoo door bijzondere personen als in publieke gestichten, niet door de belasting zal worden gestremd.

Aan den dienst der publieke gestichten kan in dit opzigt worden gemoet gekomen, en wanneer overigens de ondervinding geraadpleegd wordt, is er, wegens de belasting, geene vermindering in de mededeelzaamheid opgemerkt geworden; provinciale en stedelijke belasting bestaan er op het gemaal allerwegen; in Vriesland tot f 108 de tarwe, f 34: 50 de rogge per last; te Maastricht, de tarwe tot f 11 25¾ de rogge tot f 00: 50 per 100 ponden; te Roermonde, de 126 ponden tarwe tot f 00: 55; de 116 ponden rogge tot f 00: 41⅝, de boekwijt de 112 ponden tot f 00: 41⅝, de 54 ponden garst tot f 00: 41⅝, de 65 ponden speld, haver en andere granen tot f 00: 41⅝; te Gent, de tarwe tot f 00: 90, en de rogge, garst en boekwijt tot f 00 15 het mud; te Dendermonde, de tarwe en masteluin tot f 1: 00, en de rogge tot f 00 60 het mud; te Ostende, de tarwe tot f 11 00, de masteluin, rogge, boekwijt en haver tot f 00: 65, en de bloem of meel van garst of boonen tot f 3: 00 de 100 ponden; te Doornik van *alle* granen, behalve rogge f 00: 37.80 het mud, en van bloemen meel van granen, rijst en aardappelen f 00: 70.87, de 100 ponden; te Amsterdam, per last f 144, de tarwe, f 19: 80, de rogge; te Rotterdam, f 92: 00, de tarwe, f 22: 50, de rogge; te Antwerpen, het tarwemeel, f 00: 70, de 100 ponden; en, te Mechelen, alle granen, uitgezonderd de boekwijt, tot f 01 50, de 100 ponden. Zijn er klagten over ondragelijk bezwaar ingekomen? Vraagt men.

Aan de menschlievende beginselen der ingezetenen en landlieden zoude worden te kort gedaan met de onderstelling, dat derzelver mededeelzaamheid, naar gelang eener geringe belasting, zal worden ingekrompen; waar vindt men niet, sedert de laatste jaren, publieke uitdeelingen van voedsel aan den armen, gedurende den winter? De hoofdstoffen zijn doorgaans vleesch en meel, en waaronder hebben zich deze nuttige instellingen gevormd? Onder zware plaatselijke belastingen op geslagt en gemaal.

Eene andere tegenwerping, dat de arbeider of handwerkman het meeste brood gebruikt, en derhalve, boven meer vermogende, door het gemaal, zou zijn bezwaard, wordt hoofdzakelijk wedergenomen door het verschil in het regt op de tarwe en op de rogge; doch men twijfelt bovendien aan de gegrondheid dezer onderstelling, daar de vroegere ondervinding in de Noordelijke provincien, steeds heeft geleerd, dat consumtie van brood grooter was in de steden, dan ten platte lande, en wel, naar gelang de steden grooter waren; de welvaart der ingezetenen in de groote steden brengt niet alleen te weeg, onder derzelver onderhoorigen, eene meerdere consumtie van het hoogst belaste brood, maar ook van brood in het algemeen; ten platte lande, waar de zwaarste arbeid verrigt wordt, is de voeding meer aangevuld door andere vruchten van het veld; het is ook geene ongelijkheid in het dragen der belasting, dat de arbeidsman, vruchtbaarder grond bewonende, meer tarwe brood gebruikt, en dus, boven anderen van zijnen stand, in min gunstige landstreken, contribueert, hetgeen men zelfs gelooft, dat, in enkele distrikten, van de Zuidelijke provincien, het geval zal zijn; want, naar mate de grond vruchtbaarder is, is de staat van deszelfs bewoners in evenredigheid beter, dat over het algemeen aan geene tegenspraak onderhevig geoordeeld wordt; en het is even daarom, dat de belasting op het gemaal, in zich zelve reeds in behoorlijke evenredigheid treft, niet alleen, dat evenredig aan den welstand der ingezetenen gecontribueerd wordt, in het gebruik van belast boven onbelast graan, in het ruimer gebruik van brood, in het gebruik van tarwe boven rogge, maar zelfs is de belasting relatief tot den rijkdom van den grond, dien men bewoont; niets is in waarheid billijker en komt meer nabij aan het eerste beginsel, hetwelk alle maatschappelijke bijdragen behoorde te kunnen regelen, namelijk, het *productief vermogen in algemeenen zin*.

zoo heeft men, bij voorbeeld, bij eene hoogere belasting, de ingezetenen van het vruchtbare Zeeland, in het gemaal zien bijdragen, tot omtrent *f* 5: 00 jaarlijks, per hoofd, terwijl die van andere, door de natuur niet zoo mild bedeelde gewesten, naauwelijks tot *f* 0: 80 à *f* 0: 90 cents hebben gecontribueerd. Zoude wel deze staat van zaken hebben kunnen voortduren, indien aan de beide laatst opgenomen bedenkingen eenig gewigt kon worden gehecht? Of kunnen de bewoners van min begunstigde streken, in redelijkheid, deze evenredige belasting afkeuren.

Eene laatste bedenking tegen het principe der belasting, namelijk, dat het bedrag te hoog is tegen den prijs van het graan, en daarom voor den arbeidsman te bezwarend, vindt zich al wederom, door de ondervinding van den tegenwoordigen en vroegeren tijd, opgelost.

In de provincie Vriesland, en in onderscheidene steden, wordt, onaangezien den tegenwoordigen lagen prijs van het graan, de belasting eens en tweemaal hooger ingevorderd, dan die nu wordt voorgesteld, zonder klagten over onmatig bezwaar te veroorzaken; vroegere ondervinding in de Noordelijke provincien heeft, althans geen bezwaar doen bespeuren, in tijden van lage graanprijzen, en omgekeerd, heeft de opbrengst der belasting weinig verschild, noch bijzondere klagten veroorzaakt, bij onmatig hooge prijzen, gelijk er in de laatste jaren meermalen geweest zijn; de belasting kan dus veiling beschouwd worden buiten verband met den prijs van het graan, en slechts als het middel en regulatief, om van een ieder deszelfs bijdrage tot de algemeene behoeften te verkrijgen; nog minder dan de prijzen van het graan hebben gewerkt op de opbrengst der belasting, heeft, omgekeerd, de laatste nimmer eenigen invloed gehad op den landbouw of graanhandel; en kan zulk ook niet hebben, zoo lang Nederland, door den vrijen handel, het graanmagazijn van Europa zijn zal; niet het meer of min gelukken van den oogst in de Nederlanden, niet het min of meer verbruiken van het graan binnen 's lands regelt alleen de prijzen, maar zij worden voornamelijk geregeld door den aan- of afvoer van en naar buiten.

De bedenkingen, die tegen de wijze van invordering van het gemaal kunnen worden bijgebragt, bepalen zich voornamelijk tot een gedeelte van het platte land, in de steden kan men zich daaromtrent geen bezwaar voorstellen, vermits tegenwoordig, even min als in vroeger tijd, deswege niet wordt geklaagd.

In de gemeenten, waar het gebruik mede brengt, dat ieder zijn graan laat malen en zelf bakt, is voorzeker de perceptie aan meer moeijelijkheid onderhevig, doch de voornaamste belemmeringen kunnen worden weggenomen en de bewoners meer te gemoet gekomen, dan immer te voren heeft plaats gehad, hoezeer ook voorheen de gewoonte reeds de meeste klagten had doen ophouden, en de provincie Vriesland ook nu het voorbeeld van de uitvoerlijkheid geeft.

Men stelle zich voor:

1°. Dat, voor het zoo veel doenlijk vereenigen aller rijks ontvangsten, hetgeen zoo wel in 's rijks belang als in dat der ingezetenen geschieden kan, nagenoeg in elke gemeente een ontvanger zal kunnen gevonden worden;

2°. Dat de ontvangers, zoo na bij mogelijk, aan de molens geëtablisseerd zullen zijn;

3°. Dat de ingezetenen alle dagen en den ganschen dag de noodige biljetten zullen kunnen verkrijgen;

4°. Dat, voor zoo ver meer dan één molen in eene verspreide gemeente gevonden wordt, of waar de locale omstandigheden zulks vorderen, de ontvanger of zijn gekwalificeerde, des noods op zekere dagen en uren, aan de molens vaceren kan, ten einde biljetten af te geven en de regten te ontvangen;

5°. Dat, op plaatsen, alwaar de molenaars gewoon zijn, met karren, wagens of schuiten, het graan aan de woningen der ingezetenen af te halen, de invordering des te gemakkelijker kan geschieden, alzoo de ingezetenen in dat geval geen den minsten last van de verimposting hebben, en de molenaars geheele partijen tevens kunnen verimposten, waarvan het gerief voorheen in de noordelijke provincien is opgemerkt geworden;

6°. Dat, voorbehouden wordende het vermogen tot alle wijzigingen en verzachtingen, zoo in het belang der schatkist, als in dat der ingezetenen, behoudens het bedrag, het wezen en de strekking der belasting, aan alle verdere lokale inconvenienten, bij bijzondere bepalingen, zal kunnen worden geremedieerd;

7°. Dat, op die wijze, naar plaatselijke omstandigheden, zoude kunnen worden toegelaten de voortduring van vereeniging van bedrijven, bij voorbeeld, van molenaar en bakker, molenaar en landbouwer, molenaar en korenkooper, gelijk mede de niet toereikende afstand van elkander van korenmolens, bakkerijen en meelverkooperijen;

8°. Dat het vervoer van den molen van het meel van onbelast graan, tot zekere hoeveelheid, niet behoeft te worden onderworpen aan geleibiljetten, en dat, overigens, blijkens vroegere ondervinding, de bedienden genoegzaam in staat kunnen geacht worden, om het meel van verschillende graansoorten te onderscheiden, en

9°. Dat de speciale wet voldoende zal voorzien in de omschrijving van het onderworpen graan, en het gemengde en onbelaste graan, op den voet, als daarin, bij vorige wetgevingen op het gemaal, is voorzien geweest.

Hoezeer de perceptie van dit middel ten platten lande aan meer moeijelijkheid en bezwaar onderhevig is dan in de steden, zal dezelve, naar de opgegeven regelen, zeer wel uitvoerlijk zijn; de vroegere heffing van het middel strekt daar van ten waarborg, bij het gemis zelfs van onderscheiden modificatien, hierboven omschreven, en, behalve van een aantal steden met derzelver onderhoorige districten of schependommen, wordt zulks voldingend bewezen door de tegenwoordige heffing van het gemaal in de provincie Vriesland, welke, ofschoon voor meer dan de helft van haren omtrek, omgeven door andere gewesten, alwaar het gemaal niet bestaat, echter, buiten bezwaar voor de ingezetenen, uit de opbrengst van herzelve, jaarlijks eene belangrijke som geniet.

Soortgelijke bestaande voorbeelden, gestaafd door lange vroegere ondervinding, moeten ook thans het pleit beslissen voor een middel, dat reeds uit zich zelven, in den schakel der voorgestelde belastingen, zoo veel aanprijzing vindt; dat onaangeroerd verbleven heeft een tijdvak vol van wisselingen en veranderingen, waarin een vrije bespiegelende geest allerlei gewaagde proeven op de staatshuishoudkunde heeft genomen; dat, bij de inlijving der noordelijke provincien in het Fransche rijk, door deszelfs toenmaligen beheerscher, niet dan met tegenzin is en moest worden afgeschaft; dat vervolgens met succes is hersteld, en dat, naauwelijks door het algemeen bestuur verlaten, bij de meeste onderdeelen, met graagte, tot eene bron van inkomsten is aangenomen geworden en gewenschte resultaten heeft, of schoon deszelfs krachten eerst dan volkomen kunnen ontwikkelen, wanneer de grenzen des Koningrijks tevens zijnen kring zullen uitmaken.

§ H. *Geslagt.*

Art. 2. Ook deze impost moest, uit hetgeen hierboven is opgegeven, beschouwd worden te zijn eene Nederlandsche belasting.

Deze impost behoort mede onder die middelen, welke geen den minsten hinder toebrengen aan den handel noch de fabrijken, en gemakkelijk wordt gedragen, als verdwijnende in den prijs van het vleesch.

Hij heeft omtrent dezelfde voordeelen van het gemaal en nog meerder; want het getal schatpligtigen, dat met de administratie in aanraking komt, is veel geringer; daarenboven komt, deze impost voornamelijk neder op den meervermogenden.

In de steden zijn het, in het algemeen, de slagters en vleeschhouwers, ten platten lande, de slagters en ingezetenen, doch de laatsten malen de slechts doorgaans niet meer dan eene maand in het geheele jaar.

De loop dezer belasting is zeer eenvoudig; de vleeschhouwer of ingezeten wil een stuk vee slagten; hij doet de waarde van dat stuk door den schatter bepalen; deze geeft hem daarvan een tauxatie-biljet; met dat biljet gaat hij naar den ontvanger en betaalt de belasting; hij ontvangt eene kwitantie, en voorzien van dezelve wordt het vee geslagt.

De kwotiteit der belasting is gesteld op 10 pcent der waarde.

Dezelve kan niet als drukkend worden beschouwd.

Het object kan ook niet worden aangemerkt als eene volstrekte eerste levens behoefte, noch als van algemeen gebruik; de minvermogenden onthouden zich van het gebruik van slagtvleesch, als een te kostbaar voedsel; de belasting komt mitsdien niet neder op de behoeftige volksklasse, maar op de meer welgestelde standen in de maatschappij.

De waarde van het slagtvee kan door den impost niet verminderen, om dat de welvarende standen zoodanig aan het gebruik daarvan gewoon zijn, dat zij, om de verhooging van den prijs van het vleesch, niet minder zullen consumeren.

Op de vee-teelt heeft deze belasting nimmer een' nadeeligen invloed uitgeoefend; bij het bestaan van dezelve in de Noordelijke provincien was de vee-teelt steeds bloeijende; na de afschaffing van dien impost, in 1811, als landelijke belasting, heeft men geen vermeerderd voordeelig effect daarvan op de vee-teelt kunnen bemerken; zij bestaat thans, in een groot aantal der voornaamste steden van het Rijk, als eene plaatselijke belasting, in sommige zelfs tot hooger bedrag dan zij bij de project wet is voorgedragen; men hoort daarover geene klagten.

Hare heffing zal tot de meeste eenvoudigheid worden gebragt, en voor de ingezetenen alle ongerief worden weggenomen.

De waarde van het slagtvee is de beste grondslag tot eene gelijke werking der belasting; die bij het stuk en bij het gewigt schijnen meer zeker, maar deze beide grondslagen zouden eene zeer ongelijke werking geven, en veroorzaken, dat, in de schraalste oorden, waar geen zwaar slagtvee valt, de consumateurs bovenmatig en ongelijk met anderen zouden worden getroffen.

§ I. *Wijn.*

Art. 2. De kwotiteit der belasting, zoo op den buiten- als binnenlandschen wijn, is met iets minder dan een zesde van den tegenwoordigen principalen impost verminderd, wanneer echter hierbij worden gevoegd de opcenten, waarvan in art. 8 der project wet gesproken wordt, en, in de veronderstelling, dat dezelve het getal van 18 beloopen, dan kan dezelve nederkomen op nagenoeg hetzelfde bedrag als thans op den buitenlandschen wijn, terwijl de impost op den binnenlandschen wijn iets minder zal komen dan tegenwoordig.

De aanslag der belasting blijft, als tegenwoordig, bij den oorsprong, dat is, voor den buitenlandschen wijn, bij den invoer, en, voor den binnenlandschen, bij den oogst.

Omtrent de doorloopende kredieten, de betaling van den impost bij den uitslag, ter consumtie aan particulieren, tappers of handelaars in het groot, die geen doorloopend krediet hebben, en omtrent de borgstellingen, wordt gerefereerd ook voor de volgende accijnsen, aan hetgeen deswege bij het zout is gezegd.

§ K. *Binnenlandsch gedisteleerd.*

Art. 2. De kwotiteit der belasting is nagenoeg in verhouding gebragt met het tegenwoordig bedrag, na aftrek van omtrent een zesde.

De betaling derzelve zal niet gevorderd worden, dan bij den uitslag tot de te constateren sterkte.

De aanslag der belasting blijft stand houden op den voet der tegenwoordige wet, doch alleen tot het minimum, zoodanig, dat, bij den uitslag, nimmer minder zal kunnen worden verimpost dan, volgens de fabrijkatie, naar de ruimte der backen of kuipen verschuldigd is; de aanslag der branders zal, door middel van het gemaal, nog meerder kunnen worden verzekerd, en het ontduiken der belasting zal daardoor meerder worden belemmerd.

§ L. *Buitenlandsch gedisteleerd.*

Art. 2. Zal nagenoeg denzelfden loop houden als den buitenlandschen wijn.

§ M. *Binnenlandsch bier en azijn.*

Art. 2. De wet van den 12den mei 1819 kan, ten opzigte dezer middelen, bijna geheel in stand blijven. Het bier te zeer in waarde en soort verschillende is minder vatbaar voor eene belasting op den uitslag.

De termijnen van krediet zijn hier ook zonder eenig het minste bezwaar, zijnde het bier meest al in de consumtie, of wel geconsumeerd, vóór dat de belasting behoeft betaald te worden. Het gemaal kan met deze middelen in verband worden gebragt en dienen, om de belasting des te zekerder te doen opbrengen.

De kwotiteit is gebragt op *f* 00: 70, hetgeen, met bijvoeging van 18 opcenten, eene geringe verhooging zal geven van omtrent *f* 00: 70½, waarvoor deze objecten worden gehouden volkomen vatbaar te zijn.

§ N. *Suiker.*

Art. 2, Dit middel blijft geconserveerd; de klagten, welke tegen hetzelve bij de invoering opgingen, zijn verminderd; het is, als een object van inlandsch fabrijkaat, volkomen geschikt bevonden voor eene matige accijns.

Door denzelven kan aan dien tak van inlandsche nijverheid voor het uitgevoerd wordend fabrijkaat groote bescherming worden gegeven. Hij ondervindt dit reeds werkelijk; de handel ondergaat geene aanmerkelijke belemmeringen. De wet zal, zoo veel noodig, gewijzigd worden, zullende in het bijzonder, bij het tarief, het noodig regard geslagen en getracht worden, om het onderscheid tusschen de verschillende suikersoorten, met betrekking tot de belasting, weg te nemen, alsmede om aan de suikeren, herkomstig van onze eigene kolonien, eenige voorregten te bezorgen.

De kwotiteit der belasting is voor het principaal met $\frac{1}{16}$ verminderd, doch wanneer hier bij worden gevoegd de opcenten, in art. 8 genoemd, en men veronderstelt, dat die ten getale van 18 zullen zijn, dan zal de impost in het geheel weinig meerder bedragen dan thans.

§ O. *Collectief zegel.*

Art. 2. Eene zeer eenvoudige controle op de ontvangsten der accijnsen, welke tevens improductief en als een afzonderlijk middel kan worden beschouwd, wordt gevonden in het collectief zegel.

De ondervinding heeft, bij vorige stelsels, het nut dier controle bewezen.

Deszelfs loop is eenvoudig en kortelijk deze:

Aan ieder ontvanger wordt een zeker getal en soort van zegels in blanco afgegeven, waarop de kwitantien van betaalde imposten moeten worden geschreven; het bedrag der zegels zal volgens het tarief zijn omtrent 5 pCt. van den impost; de ontvangers worden voor die zegels gedebiteerd.

Een ontvanger is op die wijze gedebiteerd voor *f* 100: 00 zegels, hier op kan hij ontvangen ten minste *f* 2000: 00 impost. Bij de inspectie van deszelfs kantoor, worden de zegels nagezien en geteld; men bevindt, dat hij *f* 50: 00 zegels minder heeft dan waarvoor hij is gedebiteerd; hier uit wordt derhalve opgemaakt, zelfs zonder inzage zijner boeken, dat hij ten minste *f* 1000: 00 aan impost heeft ontvangen en moet verantwoorden.

Sommige documenten, gelijk de geleibiljetten, de consenten en dergelijken, zullen van een bepaald klein zegel kunnen worden voorzien; dit zal een zeer gering bezwaar zijn voor de belanghebbenden, en hier uit zullen eenige onkosten, op de administratie vallende, kunnen worden goedgemaakt.

§ P. *Gouden en zilveren werken.*

Art. 2. Dit regt, volkomen in stand blijvende, volgens de daarop vigerende wet, behoeft geene adstructie.

§ Q. *In- en uitgaande regten.*

Art. 2. De beginselen, waarop de regten op den in uit- en doorvoer zullen gevestigd zijn, worden beschreven in art. 10 der projectwet, en hierna behandeld.

De heffing der accijnsen, in dit stelsel begrepen, kan niet gelijk worden gesteld met die, welke, bij het stelsel van 1806 tot 1812, in de Noordelijke provincien, was voorgeschreven.

Bij de voorgedragen accijnsen zullen niet worden gevorderd de verpligtingen tot het vragen van admissie aan de administratie, alvorens met een reeds uitgeoefend bedrijf of eene bestaande fabrijk mag worden voortgegaan; geene bepaalde afstanden tusschen onderscheidene bedrijven en neringen zullen zoo algemeen geboden worden; geene fabrijken of trafijken zullen administratief afgebroken of onbruikbaar gemaakt kunnen worden; de uitoefening van onderscheiden neringen en bedrijven, door denzelfden persoon, zal niet zoo algemeen verboden zijn; geene eedspresentatien zullen worden gevorderd van de molenaars, bakkers en dergelijken; de circulatie van impost subjecte specien zal meer vrij wezen; de peilingen zullen niet worden uitgestrekt tot de neringdoenden, die in het klein verkoopen; geene huiszoekingen bij particulieren zullen mogen geschieden, dan op regterlijk gezag; geene speciale publieke aanklagers, noch gedelegeerde regtbanken, zullen worden ingesteld.

Het verschil tusschen het voorgedragene en het voormalige stelsel zal mitsdien, voor de schatpligtingen, geheel en al zijn in het voordeel van het nieuwe stelsel.

Art. 3. Door het wegvallen der termijnen van krediet, en het in de plaats stellen van een doorloopend krediet van den impost, is het entrepôt bij de accijnsen, hetwelk in het belang van den handel was daargesteld, grootendeels onnoodig geworden. Maar daar hetzelve, bij den accijns op den wijn, hoogstwaarschijnlijk niet kan worden gemist voor de conservatie van 's lands regten, met betrekking tot de afschrijvingen van den impost naar buiten 's lands, uit hoofde van het verschil tusschen de belasting op de buitenlandsche en binnenlandsche wijnen, zoo zal daarvoor een entrepôt behooren te worden aangehouden, ten einde daar uit de uitvoer naar buiten 's lands, onder genot van afschrijving, kunne geschieden.

Voor dit entrepôt zal, voor zoo verre het in 's Rijks pakhuizen gevestigd is, eene billijke huur worden betaald, doch zullen de kosten van toezigt geheel niet gevorderd worden, en die voor het sluiten en ontsluiten zoo redelijk worden gesteld, dat daar over geen beklag vallen kan, of aanleiding worden gegeven tot misbruiken.

's Rijks pakhuizen zullen ook kunnen worden gebruikt tot het deponeren van goederen en waren, om te strekken tot cautie voor de doorloopende kredieten.

Art. 4. De belastingen op den binnenlandschen turf en de steenkolen, de koffij, de zeep, de pot- en andere asschen, de waag, de ronde maat, de buitenlandsche bieren en azijnen, het buitenlandsche geraffineerde zout, en de buitenlandsche geraffineerde suiker worden, bij dit art. afgeschaft. Deze afschaffing strekt zich echter niet verder uit dan voor zoo verre die belastingen als accijnsen worden geheven, en de buitenlandsche turf, steenkolen, de verschillende asschen, de buitenlandsche bieren, azijnen, het buitenlandsch geraffineerde zout en de buitenlandsche geraffineerde suikeren, zullen, bij het tarief der in- en uitgaande regten, afzonderlijk moeten worden belast, terwijl de regten op de waag en ronde maat zullen moeten gebragt en begrepen worden onder hetzelfde tarief en op die objecten, waarvan dezelve tegenwoordig afzonderlijk worden geheven.

Art. 5. De middelen op het gemaal, het geslagt en het binnenlandsch gedisteleerd, kunnen, in sommige districten, naar de verschillende localiteiten, moeijelijkheden in de invordering der belastingen opleveren, voor de ingezetenen en voor de administratie, zoo dat het wenschelijk is voorgekomen, om daarin te kunnen voorzien door zoodanige wijzigingen en facilteiten als, in verband met de hoegrootheid en den aard der belasting, zullen mogen worden toegestaan.

Zoo zouden, bij voorbeeld, voor het middel van het gemaal, de ingezetenen ten platten lande zoo verre niet hunne woningen verwijderd kunnen zijn van den ontvanger en van den molen, dat het uren tijds zoude kosten, om aan de formaliteiten te voldoen, en de belasting te betalen; dit tijds verlies is voor een arbeidsman indedaad eene verhooging op, of zelfs somtijds erger dan het bedrag der belasting zelve. De ontvangers zullen derhalve, zoo digt mogelijk, bij de molens, of aan de groote wegen naar de molens, moeten wonen; en, voor zoo verre dit niet gelukken mogt, zullen de ontvangers, op bekwame tijden in de week, of zelfs dagelijks, moeten houden zitdagen, digt bij de molens, of bij de groote wegen, die naar de molens leiden; maar niettegenstaande dat alles zullen welligt hier en daar de zwarigheden nog niet geheel kunnen worden opgelost, en het is juist in die gevallen, dat naarmate van de omstandigheden, zoodanige schikkingen moeten kunnen worden gemaakt, als noodig zullen zijn, om de belangen der schatpligtigen met die der schatkist te vereenigen. De noodzakelijkheid hiervan is hier boven, bij het middel van het *gemaal*, reeds meer ontwikkeld aangewezen.

Zoo zullen, bij het middel van het geslagt ten platte lande, zwarigheden kunnen bestaan in het doen tauxeren van het vee, welke door het admitteren van eigen aangifte en bepaling der waarde van het vee zouden kunnen worden weggenomen. Eindelijk, ten opzigte van het middel op het binnenlandsch gedisteleerd, zoude hier en daar veel gerief kunnen worden toegebragt aan die disteleerderijen, welke alleen in het belang van den landbouw, of, gelijk in het Luxemburgsche plaats heeft, op eene bijzondere wijze werkzaam zijn, door abonnementen als anderzins.

Doch daar deze en dergelijke zwarigheden steeds staan in verband tot de verschillende localiteiten, en dezelfde bezwaren hier, op deze, en daar, op eene andere wijze zullen moeten worden opgeruimd, zoo zullen, in de speciale wetten ten deze, doelmatige bepalingen, in verband met het gerief en belang der schatpligtigen, vastgesteld behooren te worden.

Art. 6. De afschrijvingen van den impost, voor zoodanige accijns subjecte specien, als welke voor commercie naar buiten 's lands worden gevoerd, zullen geene adstructie behoeven. Zij zijn zoodanig onmisbaar tot het behoud van den handel, de fabrijken en de concurrentie met de buitenlanders, dat hoe wenschelijk zulks mag voorkomen, aan het gemis daarvan niet kan worden gedacht.

Voor het gemaal en het geslagt zal restitutie van den impost behooren toegestaan te worden aan de groote en kleine visscherijen; gelijk dit van oudsher bij het bestaan dier belastingen heeft plaats gehad, onder de noodige voorzieningen, en welligt zal het noodig zijn, voor de twee laatstgemelde middelen, de gestichten van publieke weldadigheid te gemoet te komen.

Art. 7. Het stelsel van belastingen, in zijn geheel opgenoemd en omschreven zijnde, moet worden geacht, met de overige 's Rijks inkomsten, voldoende resultaten te zullen kunnen opleveren, om in de gewone en buitengewone uitgaven van het Rijk te voorzien.

De som tot dekking der *gewone* uitgaven is bij de wet van den 27sten april 1820 vastgesteld: bij dit artikel worden de middelen en inkomsten opgenoemd, welke tot bestrijding daarvan zullen worden gebezigd; eene som van *een millioen guldens* uit de in- en uitgaande regten is daaronder begrepen; deze regten zijn, om derzelver onzekeren en veranderlijken aard en opbrengst, gebragt onder de middelen tot dekking der buitengewone uitgaven, doch steeds zullen zij in het belang der nationale nijverheid blijven bestaan, en altoos zeker hoogere zuivere opkomsten bezorgen dan de voorgeschreven som, tot bestrijding der gewone uitgaven, gevoegd bij het prelevement, waarvan hierna, artikel 12, melding wordt gemaakt, zal bedragen.

De genaamde belastingen en inkomsten zullen, naar alle waarschijnlijkheid en naar de naauwkeurigste berekening, voor zoo verre dit vooraf te doen is, voldoende zijn, om de uitgaven te bestrijden; onvoorziene groote rampen zouden dit alleen kunnen beletten. De ramingen worden hierbij overgelegd; zij zijn gegrond op de ondervinding en op daadzaken, getrokken uit de financiële geschiedenis van deze en van vroegere tijden, en zij verdienen daarom des te meer vertrouwen.

Voor zoo verre de belastingen en inkomsten, bij eene gewenschte uitkomst, de raming mogten overtreffen, zal dit meerder kunnen dienen, om de opcenten voor de buitengewoone uitgaven, waarvan hierna zal gesproken worden, te verminderen.

Eenige bijzonderheden in dit artikel vereischen eene kleine toelichting.

PATENTEN.

Het geheele *principale* product der patenten, volgens de nieuw te arresteren of te herziene wet, wordt voor de *gewone* uitgaven bestemd; het binnenlandsche tonnengeld zal daaronder begrepen worden.

De wet der patenten is eene der moeijelijkste, hare te zamenstelling of herziening vordert tijd en bedaarde overweging, want zij treft allen handel, beroep of bedrijf. Het is zeer mogelijk, dat deze wet niet zoo tijdig zoude kunnen zijn gearresteerd, dat dezelve, over het jaar 1822, in haar geheel zoude kunnen werken; in dat geval, zoude de tegenwoordige wet moeten blijven bestaan; doch dan zoude het totale product derzelve, geheel en alleen op de gewone uitgaven gebragt wordende, het benoodigde voor die uitgaven te boven gaan; hierin wordt in dit artikel voorzien, door de bepaling, dat, in zoodanig geval, niet meer dan vijf zesde gedeelten van het product der patenten zullen worden geaffecteerd tot bestrijding der gewone uitgaven, en dit zelfde beginsel wordt ook toepasselijk gemaakt op het binnenlandsche tonnengeld.

REGISTRATIE-, ZEGEL-, GRIFFIE-, HIJPOTHEEK- EN SUCCESSIE-REGTEN.

Eene omgekeerde bepaling als bij de patenten was noodig voor de registratie- en successie-regten.

Vijf zesde gedeelten dier regten worden bestemd tot bestrijding der gewone uitgaven.

Deze regten zullen echter, gedurende den loop van het tienjarig tijdvak, waarschijnelijk veranderen of vervangen worden door andere of gewijzigde belastingen: in zoodanig geval zoude het geheele principaal dier veranderde of gewijzigde regten mede alleen moeten worden geaffecteerd op de gewone uitgaven, ten einde het stelsel eene volkomen uniformiteit te geven, en den maatregel van opcenten ook daarop te kunnen toepassen.

In dat geval zoude het principaal dier regten echter niet meerder moeten bedragen dan de vijf zesde gedeelten thans beloopen, of het verband zou verbroken zijn. Het is tot vaststelling van dit beginsel, dat, in dit artikel, achter de opnoeming der voorschreven regten, de bepaling is gevoegd, dat het bedrag dier vijf zesde gedeelten tot grondslag zal worden genomen der berekening van het principaal der in de plaats te stellen regten of belastingen, waarop alsdan ook het sijstema van opcenten zal kunnen worden toegepast.

Art. 8. Na de bepaling der belastingen en [illegible] uitgaven zullen worden bestreden, was het noodig, om ook op te noemen, door welke regten, inkomsten en verhoogingen, *de buitengewone* jaarlijksche uitgaven zouden kunnen worden gedekt.

Dit artikel houdt die opnoeming in. Het zijn de opbrengsten der regten op de in-, uit- en doorvoer, na aftrek der prelevementen, bij art. 7 en 12 bepaald voor de gewone en andere uitgaven, het buitenlandsche tonnengeld, de inkomsten der watertollen, baak- en vuurgelden, de inkomsten der domeinen, plantagien, wateren, bosschen en loterijen, en de opbrengst der te verkoopene goederen, buitengewone inkomsten en toevallige baten, voorts het overige een zesde gedeelte der registratie-, zegel-, griffie-, hypotheek- en successie-regten, met dezelfde noodzakelijke reserven, als hierboven bij de gewone inkomsten is behandeld, ook met opzigt tot de patenten. En eindelijk worden mede tot dekking der *buitengewone* uitgaven opgenoemd zoo vele opcenten, in gelijken getalle, op alle de directe belastingen en accijnsen te heffen, als noodig zullen zijn, om die jaarlijksche uitgaven te bestrijden.

De domeinen worden onder de buitengewone middelen gehouden, om dat dezelve door den jaarlijkschen verkoop verminderen; na den afloop daarvan zal eerst het zeker en blijvend product bekend zijn, en hetzelve alsdan vatbaar wezen, om onder de gewone middelen te worden opgenomen, waartoe, bij verschillende schikkingen, zoo als bij gelegenheid der organisatie van de regterlijke magt, kan worden overgegaan.

De loterijen worden onder de buitengewone middelen behouden, als een inkomen, waarvan het Rijk zich zoude kunnen ontdoen, zoodra hetzelve kan worden gemist, uit hoofde der nadeelige gevolgen, welke het loterijspel, naar het gevoelen van sommige staatsmannen, zoude uitoefenen op de zedelijkheid der natie.

Voorts schijnt zekerlijk niets eenvoudiger en gelijkmatiger te kunnen worden uitgedacht, dan het systema van opcenten; de voordeelen hiervan vallen dadelijk in het oog.

Bij de jaarlijksche bepaling van het bedrag der buitengewone uitgaven, worden van zelve tot dekking daarvan aangewezen de regten van in-, uit-, en doorvoer, welker tarief mede, naarmate van den loop des handels of de belangen

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 6 OCTOBER, 1821.

(*Het vervolg van het Bijvoegsel.*)

der inlandsche nijverheid, aan gedeeltelijke jaarlijksche revisie onderhevig kan zijn, daarop volgen de overige inkomsten der domeinen, loterijen, en wat dies meer is, en hetgeen dan verder nog mogt benoodigd zijn, wordt gevonden met gelijke opcenten op de directe belastingen en accijnsen, en het overig ⅓ gedeelte der registratie en successie-regten en patenten, tot zoo lange de thans bestaande wetten op de registratie, successien en patenten door andere zullen zijn vervangen, als wanneer ook daarop de gelijke opcenten zullen geheven worden.

Zoo lang de jaarlijksche behoeften blijven binnen de tegenwoordige beperkingen, worden derhalve geene nieuwe middelen tot bestrijding derzelve gevorderd, geene veranderingen komen er of zijn er noodig in de dan bestaande belastingen en regten; de verhooging door opcenten werkt volkomen gelijkmatig; de onkosten van die verhooging zijn zeer gering; de schatkist is zeker van hare inkomsten, en het principaal der belastingen en regten bekend zijnde, kunnen de verhoogingen, voor het buitengewoon benoodigd, met de meeste naauwkeurigheid worden bepaald.

Er zouden echter gevallen kunnen bestaan, waarin het heffen van *gelijke* opcenten op *alle* accijnsen ongeraden zoude zijn; de granen zouden eene rijzing kunnen ondergaan en tot eene hoogte loopen, dat de prijs van het brood overdreven zoude worden; in dat geval zoude het heffen van opcenten op het gemaal ondoelmatig zijn.

Eene ongelukkige sterfte onder het rundvee zoude den prijs van het vleesch kunnen doen rijzen; alsdaan zoude het te verkiezen zijn, geene opcenten op het geslagt leggen.

De oogst van den wijn zoude buitengewoon voordeelig kunnen uitvallen; is dat geval zoude de opcenten op den wijn hooger kunnen worden gebragt.

Deze en dergelijke omstandigheden, welke onder de gewone te berekenen zaken vallen, zijn voorzien in dit artikel, in de uitzondering, welke ten opzigte van de gelijke heffing der opcenten gevonden wordt.

Art. 9. De opcenten der directe belastingen en accijnsen, en de regten, welke eventueel in de plaats moeten komen der registratie-, ~~zegel-, griffie-, hijpotheek- en successie-regten,~~ kunnen niet worden gesteld boven zeker maximum, zonder gevaar te loopen, dat de belastingen te hoog zouden worden geheven, hetwelk, even zeer nadeelig moet worden gehouden voor het belang der ingezetenen als voor dat van den publieken dienst.

In dit artikel wordt dit maximum bepaald op een vierde van het principaal, dat zijn vijf-en-twintig opcenten van hetzelve; hooger zal in geen geval het additionneel mogen voorgedragen worden; en wanneer de behoeften daar door niet mogten kunnen worden bestreden, zal de toevlugt genomen worden tot andere middelen.

Deze bepaling is een waarborg tegen het onmatig opdrijven en verhoogen der regten, en in dezelve wordt eene zekerheid gevonden, welke van den heilzaamsten invloed moet zijn op de handelingen in het commercieel en fabrijkmatig bestaan der ingezetenen. Terwijl tevens in dit artikel de vrijheid wordt overgelaten en de weg wordt aangewezen, om ook, zelfs bij de verhooging van niet meer dan 20 opcenten, boven welk getal hoogstwaarschijnlijk niet dan zeer zeldzaam zal gegaan worden, op eene andere wijze in de buitengewone uitgaven te voorzien.

Voor den dienst van 1822 zullen, op grond der berekeningen van 1821, en voor zoo verre de uitgaaf intusschen niet mogt verminderd worden, 18 opcenten noodig zijn; in volgende jaren zal dit getal verminderen, en, reeds met 1825, zullen 5 opcenten minder dan in 1822 behoeven geheven te worden.

Indien de opbrengsten der gewone middelen meerder bedroegen dan dezelve zijn geraamd, zoo zoude dit een' onmiddelijken en voordeeligen invloed hebben op de bepaling der opcenten van een volgend jaar, hetgeen des te aanzienlijker zoude zijn, vermits niet alleen de meerdere opbrengst der gewone middelen in mindering der opcenten zoude komen, maar, de opcenten zelve meerder geverde, een geringer getal noodig zoude wezen, om de vereischte sommen te bezorgen.

Indien daarentegen de opbrengst der middelen onverhoopt onder de raming bleef, en een te kort ontstond, zoo zoude tot dekking daarvan (voor zoo verre, door eene wel begrepene bezuiniging in de uitgaven, dit oogmerk niet voldoende konde bereikt worden) hierin moeten worden voorzien door wettelijke bepalingen tot vermeerdering der opcenten, uit welke buitengewone middelen het te kort op de gewone begrooting zoude kunnen worden gedekt.

Hoezeer zulk eene ongunstige uitkomst onwaarschijnelijk is, zoo blijkt echter uit het bovenstaande, dat ook in zoodanig geval, het stelsel geschikt is, om, met de meeste eenvoudigheid, gemak en onkostbaarheid, daarin te voorzien.

Art. 10. Het was noodig, om in deze project-wet, te ontwikkelen eenige beginselen, waarop de in te voeren accijnsen, maar wel voornamelijk de regten op den in- uit- en doorvoer, zouden moeten berusten.

Dit was des te meer noodig, daar de speciale wetten hierop zullen moeten gegrond zijn, en het voor het belang van handel en fabrijken van het hoogste gewigt is, om, in deze project-wet, zoodanige beginselen te vinden, als waardoor, met een gegrond uitzigt, aanmerkelijke verbeteringen voor dezelve, en in de financiële wetgeving, te verwachten zijn.

Hoezeer die beginselen in dit artikel ten duidelijkste zijn omschreven, zal een korte stilstand bij elk derzelven niet overbodig kunnen worden geacht.

§ A. Het is, voor den koopman, den commissionnair, den schipper en wagenaar, en voor alle, die met den in- en uitvoer van goederen te doen hebben, van veel belang, om derzelver verpligtingen kort en duidelijk in de wet omschreven te zien; hoe meer die verpligtingen voor elk vak uit een kunnen worden gezet, hoe klaarder en gemakkelijker de belanghebbenden die leeren kennen; de bedoeling dezer paragraaf heeft die strekking.

§ B. Wanneer de aangifte bij den in- of uitvoer goed geschiedt, behooren geen kosten van verificatie ten laste van den belanghebbende te worden uitgetrokken; de aangever echter, eene precise verificatie vorderende, behooren de kosten, als door hem zelven veroorzaakt, tot zijne lasten te komen.

Bij de accijns subjecte goederen moet nogtans alles naauwkeurig worden geconstateerd, en de kosten daarvan komen voor rekening der administratie.

§ C. De tegenwoordige onvrijheid van het grens-terrkoir tusschen de linie zal ophouden; de tollinie blijft echter behouden, dat is, de kantoren van aangifte en van betaling, en de ~~posten van recherche en [illegible]~~ sluikerijen blijven, zoo veel noodig, bestaan.

Het opleggen van magazijnen van gemanufactureerde en andere goederen op de grenzen zal verboden blijven; andere maatregelen van zekerheid tegen het frauderen van regten, in het welbegrepen belang van den wettigen handel en der binnenlandsche fabrijken, zullen aldaar kunnen genomen worden, en geene aan impost subjecte goederen zullen mogen circuleren naar binnen, zonder bewijs, dat de regten zijn voldaan.

§ D. Wanneer de van buiten inkomende goederen, welke in balen of kisten zijn gepakt dadelijk moeten worden geopend en gevisiteerd, zonder dat de eigenaar of belanghebbende daarbij tegenwoordig is, lijden dezelve soms door die ontpakking; dit is speciaal het geval bij precieuse goederen en waren; men heeft verlangd, dat dergelijke goederen onder behoorlijke gelei-biljetten mogten kunnen vervoerd worden tot aan de plaats der wezenlijke destinatie; bij deze § wordt dit vastgesteld; met de bijvoeging van het digst gelegen kantoor aan de plaats der destinatie; dit was noodzakelijk, om dat niet op alle plaatsen der destinatie beambten kunnen zijn.

§ E. Tot verzekering der regten zullen sommige goederen moeten vergezeld zijn van gelei-biljetten bij den vervoer; deze maatregel, hoe noodzakelijk ook in vele gevallen, en speciaal bij hoog belaste of enkele accijns subjecte-specien, moet echter geene aanleiding geven tot kwelling der ingezetenen of tot belemmering in de circulatie; zij moet dit vooral niet ten opzigte van producten van den land- of akkerbouw, van de vee-teelt, van mobilaire goederen, winkel-waren en dergelijken, ten einde niet weder te doen verlevendigen de gegronde klagten over de binnenlandsche paspoorten, noch te doen ontstaan de knevelarijen, waartoe dezelve wel eens hebben geleid; in alle gevallen zullen de goederen, die alleen aan in- en uitgaande regten onderworpen zijn, hoe hoog dezelve ook mogen belast wezen, ingeval van vervoer, niet aan den maatregel van gelei-biljetten onderhevig zijn, dan binnen een' afstand van uiterlijk vier uren van de grenzen, ten einde den frauduleusen invoer van buiten 's lands des te beter zal kunnen worden belet, uitgezonderd in het geval, bij § D. omschreven. De bepaling in deze paragraaf voorziet daarin.

§ F. Dat verboden goederen niet mogen transiteren, behoeft gene adstructie.

§ G. Het transit van de landzijde wordt toegelaten langs bepaalde kantoren; het zoude te kostbaar zijn voor de administratie, om alle posten van invoer tot het transit open te stellen.

Het opslaan in 's Rijks pakhuizen of entrepots zal moeten blijven stand houden; er bestaan allerlei omstandigheden, welke dit vorderen.

Maar als een der noodzakelijkste bepalingen, tot voorkoming van misbruik, wordt beschouwd, dat de transiterende goederen geene verandering van fusten noch merken mogen ondergaan, en vooral niet, dat dezelve inwendig worden bewerkt, behandeld, gesorteerd, geschift of iets van dien aard.

De voordeelige bepalingen, in art. 3 opgenoemd, worden ook van applicatie gemaakt op deze entrepots.

§ H. Indien de benadering had kunnen wegvallen, zoude dit geschied zijn, maar dit was ondoenlijk, ten zij alle goederen bij de maat, het gewigt of het getal wierden belast; de benadering blijft mitsdien, voor goederen, op de waarde belast, bestaan, met eene verhooging van tien ten honderd.

Er zijn mogelijke gevallen, dat, *na* de aangifte der waarde en *voor* dat de visitatie der goederen is geëindigd, eene plotselijke rijzing in den prijs der goederen plaats heeft; de visiteur zoude daarvan kunnen gebruik maken, door te benaderen met veel voordeel, en de aangever benadeeld worden; in dat geval wordt, bij deze §, voorzien; zullende de benadering worden ontzegd, wanneer aan de administratie blijkt, dat de aangifte, ten tijde dat dezelve gedaan wierd, behoorlijk geschied is.

§ I. De straffen tegen de fraude behooren gestreng te zijn, zullen dezelve het kwaad beletten en voorkomen; om die reden worden de verbeurdverklaringen der gefraudeerde goederen behouden; zoo ook zullen in de speciale wetten worden opgenoemd de gevallen, waarin ook de schepen, de voertuigen, welke tot het transport dier goederen en het plegen der fraudes hebben gediend, zullen verbeurd zijn.

Deze laatste strafbepaling kan niet in *allen* gevallen op de schepen en voertuigen worden toegepast.

§ K. In de theorie schijnt het, dat de strafbepalingen, bij de wet vastgesteld, zonder eenige uitzondering op de overtredingen behooren te worden toegepast, de ondervinding heeft de moeijelijkheid, zoo niet de onbillijkheid, daarvan doen zien; er zijn honderde gevallen, waarin de weg tot transactie behoort te worden opengesteld; de inhoud dezer paragraaf voldoet daaraan.

§ L. Wanneer er echter geen twijfel kan bestaan aan het oogmerk eener opzettelijke overtreding der wet, en wanneer het daarvoor kan worden gehouden, dat de fraude genoegzaam in regten kan worden bewezen, dan behoort er niet te worden getransigeerd.

Bij deze § worden, op dien grond, de transactien, in zoodanig geval, verboden.

§ M. Eenvoudige formaliteiten, geringe onkosten of wel in het geheel geene, zouden voordeelen zijn, welke door de belanghebbenden worden verlangd, en waaraan zoo veel mogelijk zal worden voldaan, voor zoo verre zulks met de zekerheid der regten, en de noodwendige te maken kosten der administratie zal overeen te brengen zijn. De inhoud dezer § spreekt deswege duidelijk.

Art. 11. Dit artikel behoeft nagenoeg geene toelichting; het houdt in eene ontwikkeling van de groote beginselen, waarop de in en uitgaande regten, mitsgaders die op den doorvoer, zullen worden geheven; het maximum dier regten wordt daarbij vastgesteld, behoudens de uitzonderingen, welke geoordeeld mogten worden, deswege te moeten plaats hebben.

De kwotiteiten dier regten zijn zoodanig gesteld, dat zij beschermend kunnen zijn voor de inlandsche nijverheid, zonder een voedsel te wezen voor den sluikhandel.

Alle regten, tot hooger bedrag dan het opgegevene maximum (sommige gevallen uitgezonderd), moeten worden geacht, winsten te zullen zijn voor den ongeoorloofden handel, terwijl de fabrijken, daardoor geene de minste bescherming genietende, daar onder zouden kwijnen, en de wettige handel terug gaan.

Het buitenlandsche tonnengeld, met een vierde van deszelfs tegenwoordig bedrag verminderd, zal daar door meer nabij gebragt worden tot hetgeen in vroegere dagen plaats had, en het inkomen in de nederlandsche havens meer aanlokkelijk worden gemaakt. Ten opzigte van

hetzelve zal worden gelet op de behandeling, welke de Nederlandsche schepen in vreemde havens ondervinden, en door hetzelve zullen de beginselen van gelijke behandeling kunnen worden tot stand gebragt. De beginselen van echte liberaliteit kunnen door niemand worden miskend. Het zoude tegen het belang der nationale scheepvaart aanloopen, wanneer, aan vreemde vlaggen, in onze havens, voordeelen werden toegestaan, die de nederlandsche in buitenlandsche havens niet genieten; de vlaggen dier volken, welke de nederlandsche aan eene andere behandeling onderwerpen, zullen mitsdien van dit algemeen gunstig en regtvaardig beginsel behooren te worden uitgesloten, en ten haren opzigte gevolgd worden, zoodanige maatregelen van reciprociteit en retorsie, als geschikt zullen zijn, om met nadruk bij de vreemde mogendheden op eene goede en gelijke behandeling aan te dringen, ook zelfs in het belang van hare eigene scheepvaart; geene andere natien kunnen zich hier door bezwaard vinden, wanneer Nederland aanbiedt, zoo als deszelfs gouvernement steeds doen zal, om het grondbeginsel van eene volkomene gelijke behandeling te huldigen, en tot daarstelling daarvan, des noods door retorsie, de buitenlandsche gouvernementen, van hare bezwarende bepalingen tegen de nederlandsche scheepvaart, tracht terug te brengen, door de vreemde vlaggen te onderwerpen aan dezelfde bezwaren en belemmeringen, waaraan de onder nederlandsche vlag varende schepen blootgesteld zijn.

Aan de nederlandsche schepen zullen bovendien voordeelen kunnen worden verzekerd, door het geven van restitutien als anderzins, ten einde de inlandsche scheepsbouw zal kunnen worden aangemoedigd.

De nederlandsche reederijen verlangen te regt aanmoediging; de invloed, die het welvaren daarvan heeft op veelvuldige takken nationale nijverheid, is zoo groot, dat het belang der maatschappij vordert, om aan de bezwaren der scheepreeders te gemoet te komen. De vermindering van het buitenlandsche tonnengeld zal reeds eenig voordeel aanbrengen, doch dit zal door de vreemde scheepvaart na genoeg gedeeld worden. De bepaling in het slot van dit artikel voorziet, op eene andere en bijzondere wijze, in het belang van den scheepsbouw en der reederijen; de gedeeltelijke restitutien en daardoor verminderde regten van de aangebragte of uitgevoerde goederen, zullen, nader geregeld, in het voordeel van den nederlandschen scheepsbouw, werken. Bij de speciale wet zullen de vereischte bepalingen tegen misbruiken worden vastgesteld.

Art. 12. De in- en uitgaande regten kunnen, gelijk hierboven reeds is aangemerkt, slechts tot eene zekere hoogte beschermend zijn voor de inlandsche nijverheid; boven die hoogte beschermen zij niet meer, maar worden zij winsten voor den ongeoorloofden handel, welke ook niet dan tot eene zekere mate kan worden geweerd, en de wettige handel wordt bedorven; want zoude men, door de daarstelling van meer strenge bepalingen, en eene groote versterking van het personeel der bezetting op de linie, de sluikerijen met nog meerder kracht willen beletten, [illegible] behoud der hooge regten, dan zoude het hieruit te ontstane voordeel nimmer in evenredigheid kunnen worden gebragt met het kostbare en verslindende eener zoodanige inrigting, de last der recherche, en de meer uitgestrekte magt der administratie, zoude het ongenoegen der bewoners van het onvrije territoir vermeerderen, en het volstrekt onvrije van dat territoir, met al het bezwarende der meer strenge bepalingen, zoude aanmerkelijk moeten worden uitgebreid.

Het groot oogmerk is, zoo wel om den handel de meest onbelemmerde vrijheid te geven, als om tevens, aan de fabrijken, trafijken, en andere takken van inlandsche nijverheid, de meest mogelijke aanmoediging en bescherming te verleenen.

Dit oogmerk kan welligt geheel of althans zeer nabij worden bereikt, door de regten te brengen niet hooger, dan voor zoo verre zij behoedend kunnen blijven, zonder den handel te schaden, gelijk bij het voorgemeld artikel is bepaald, en door, boven die behoedende regten, zoo veel aanmoediging te geven, op eene andere wijze als de inlandsche nijverheid in redelijkheid zal behoeven, of blijken zal noodig te hebben, zonder te ontaarden in privilegien of monopolien, welke niet dan schadelijk zouden kunnen zijn voor het geheel.

Bij de overweging hiervan is het denkbeeld geboren geworden, om, tot aanmoediging en bescherming voor de inlandsche nijverheid, jaarlijks eene zekere som te doen preleveren uit de opbrengst der regten op den in-, uit en doorvoer, tollen en buitenlandsch tonnengeld, ten einde te worden besteed tot het verleenen van premien aan die takken van de nationale industrie, welke geene genoegzame ondersteuning in de bepalingen der regten kunnen vinden, en om tevens in het algemeen te kunnen worden gebruikt tot aanmoediging van fabrijken, trafijken, reederijen, visscherijen en landbouw.

Door deze som, welke jaarlijks niet boven de *een millioen driemaal honderd duizend gulden* gaan zal, zoude een aantal bezwaren kunnen worden weggenomen, onderscheiden belangen vereenigd, en de welvaart in het algemeen worden opgebeurd. De schatkist kan niet worden geacht, door deze premien nadeel te zullen ondervinden, vermits thans vele voorwerpen door den sluikhandel aan de regten worden onttrokken, waarvan dezelve onder dit voorgedragen stelsel weder zullen worden betaald, zoo door de vermindering der regten zelve, waardoor de winst van dien sluikhandel afneemt, als door het meerder gevaar, dat dezelve zal loopen om te worden achterhaald, terwijl men ook niet weinig tot de meerdere aangifte en den wettigen invoer zal toebrengen de vereenvoudiging in de formaliteiten. Bij het blijven bestaan de hooge regten zoude zulk een prelevement, voor den handel, een dubbeld bezwaar opleveren, bovendien zouden de inkomsten der schatkist verminderen, doch bij de lagere regten kan dit prelevement niet schaden, en zal het zelve groot voordeel kunnen geven aan de nationale nijverheid.

Het is boven het menschelijk vermogen, om alle zwarigheden, hoe ook genaamd, weg te nemen, vooral niet de zoodanige, welke, in de natuur, den aard en stand der zaken zelve gelegen zijn; maar aan dezelve te gemoet te komen, die zoo veel mogelijk te verminderen, en de meeste verzachtingen aantebrengen, is de groote pligt, waaraan niet worden voldaan, en wat ke men tracht te bereiken.

Deze ontwikkelde denkbeelden zijn uitgedrukt in art. 12 der projectwet, en schijnen geene verdere adstructie te behoeven.

Art. 13. De inkomsten van het syndikaat behooren aan hetzelve verzekerd te blijven; zij zijn gevestigd op de meeste der thans bestaande belastingen; deze bedoeling wordt in dit artikel gevonden.

Hetzelve zoude welligt als overbodig kunnen worden beschouwd, vermits alle vroegere bepalingen omtrent het syndikaat wel in stand zullen moeten blijven, en het tegen alle goede trouw zoude zijn, en allerna teeligst voor 's Rijks krediet, indien men slechts het denkbeeld wilde aannemen, dat door volgende wetten, over het verkregen regt der zijn iksathouders, zoude mogen worden beslist.

Men heeft, door dit artikel in de wet, alle twijfelingen en bedenkingen willen voorkomen; en de stelligste verzekering en kunnen worden gegeven aan de belanghebbenden, at de veranderingen, welke de nieuwe belastingen in de hoogte van de opbrengst der opcenten voor het syndikaat moeten doen ontstaan, voor hen niet alleen van geen [illegible] zullen zijn, maar [illegible] voor het syndikaat aan een aanzienlijk voordeel zullen opleveren, waardoor de aflossing van hetzelve verhaast zal worden.

Art. 14. Tot bestrijding der provinciale uitgaven en der kosten van zoodanige onderwerpen als aan het beheer der provinciale staten gecommandeerd zijn, of zouden kunnen worden zullen, worden geheven zes opcenten op de ongebouwde en gebouwde eigendommen en op het personeel. Deze opcenten zullen in iedere provincie geheven worden op de hoofdsommen der opgenoemde belastingen, zoodanig als die in elke provincie bedragen, en tot geen algemeen fonds kunnen strekken. De voordeelige werking dezer bepaling valt dadelijk in het oog en hierdoor zal in de uitgave eene merkelijke bezuiniging, en in de administratie zeer veel vereenvoudiging worden daargesteld.

Het kan niet overbodig worden geacht, om het voordeel, dat deze maatregel zal opleveren, eenigzins te ontwikkelen.

Tot hiertoe hebben de provinciale Staten geene fondsen ter beschikking, waaruit de kosten kunnen worden goedgemaakt, van zoo enige onderwerpen, als aan hunne administratie zijn toevertrouwd. Aan dezelve is wel, bij koninklijke besluiten, volgens art. 1. 9 der grondwet, het beheer gegeven van enige takken, met de daaruit voortspruitende opkomsten, maar het onderhoud en de verbetering dier takken kunnen uit de gemelde opkomsten niet altoos geheel voldaan worden. Daarenboven bestaat het oogmerk, om aan de provinciale Staten over te dragen, het beheer van uitgaven voor verschillende onderwerpen, die meer in het provinciaal belang zijn, althans om dezelve van de buitengewone begrooting te doen wegvallen. Die onderwerpen zijn van eenen tweeledigen aard; sommige derzelve zijn van een volstrekt, en andere zijn van een betrekkelijk belang; de instandhouding der eerste is onvermijdelijk en alleen aan wijzigingen onderhevig; het beheer der laatste kan de provinciale Staten worden overgeven, met de volkomen beschikking en beoordeeling over de daarstelling, het behoud of onderhoud derzelve, zoo als zij zulks, in het belang hunner provincie, noodig zullen achten.

De lokale autoriteiten kunnen in de dagelijksche administratie meerdere bezuiniging daarstellen, dan, uit den aard der zaak, door de algemeene administratie kan gedaan worden; een aantal wijdloopige formaliteiten, van een groot beheer onafscheidelijk, zullen vermijd worden; onderscheidene werken, die in de uitvoering door de algemeene administratie, moeijelijkheden ontmoeten, zullen meer geleidelijk afloopen onder het beheer dier geenen, welke het meest belang bij derzelver uitvoering hebben; de provinciale Staten, over, als het ware, eigene fondsen kunnende beschikken, zullen dezelve tot het meest belang hunner provincie aanwenden in elke provincie zijn aanmerkelijke verbeteringen te maken; hiertoe zal een provinciaal fonds veel kunnen bijdragen; hetzelve zal meer doelmatig worden besteed, en de schatkist zal daarbij het voordeel hebben van niet meer alle uitgaven te moeten dragen, welke, als onvermijdelijk opgegeven, somwijlen alleen een plaatselijk belang hebben; zij zal kunnen volstaan met onderstand aan de provincien te verleenen, wanneer de noodzakelijkheid daartoe mogt gegrond zijn op het algemeen belang, of dat de uitgave te groot mogt zijn, om door eenige provincien alleen te worden gedragen; het fonds zal in een onmiddelijk verband staan tot de lasten, die in elke provincie op gebragt worden en het voordeel mitsdien aan het bezwaar geëvenredigd zijn; daardoor zullen de provincien in de gelegenheid gesteld worden, om ter hulpe te komen van zoodanige gemeenten en administratien, waarvan de uitgaven de inkomsten te boven gaan. De slotsom dezer bepaling zal zijn, dat eene belangrijke bezuiniging voor de schatkist zal worden geboren; dat de provinciale staten over aanzienlijke sommen zullen kunnen beschikken, die voor hen kosteloos ontvangen ten nutte der provincie zullen kunnen worden besteed, en, als zoodanig kan deze wetsbepaling niet anders, dan voordeelig beschouwd worden door de staten van alle de provincien des Rijks.

Daar de buitengewone jaarlijksche uitgaven omtrent 18 opcenten zullen vorderen; zoo zullen de alhier voorgestelde zes opcenten, gevoegd bij die welke in het volgende artikel, worden vermeld, het getal opcenten nog minder doen zijn, dan dezelve thans van de grondbelasting bedragen, want de 38 opcenten voor de werkzaamheden van het kadaster en de ontvangkosten der directe belastingen, zullen niet meer afzonderlijk op de hoofdsommen geheven worden, maar, even als de onkosten, op de heffing der overige belastingen vallende, door 's Rijks schatkist worden gedragen; de bezitters van vaste goederen zal derhalve aanmerkelijk eene vermindering in de verponding ondervinden, terwijl, naarmate, dat de overige middelen zich verbeteren, of de behoeften van den staat verminderen, de grondeigenaren de daaruit voortspruitende voordeelen proportioneel mede zullen genieten, door de inkorting der opcenten; zijnde zij, door de bepaling van een maximum der opcenten, tevens gewaarborgd tegen alle tijdelijke verhoogingen boven dat maximum, waaraan zij anders meer dan anderen zouden zijn blootgesteld.

Het veranderd bedrag van de personele belasting zal nog, zeer waarschijnlijk het product der opcenten voordeeliger doen zijn, dan hetzelve tegenwoordig is.

Deze opcenten worden zonder eenige buitengewone kosten gelijktijdig met de hoofdsommen door 's Rijks ambtenaren geïnd.

De aanvraag tot het gebruik dier opcenten zal, door de provinciale Staten, gemotiveerd behooren te geschieden, en de Koning zal het gebruik en de verantwoording derzelve bepalen.

Dit nuttig en voordeelig oogmerk is vervat in de voorschriften van dit artikel.

Art. 15. De gemeenten genieten thans over al vijf opcenten op de hoofdsommen der grond-, personele- en mobiliaire-belastingen ter bestrijding hunner uitgaven; het behouden van de opcenten op de grond en personele belastingen wordt hun bij dit artikel toegezegd.

In onderscheidene gemeenten zijn deze vijf opcenten niet voldoende, om daarmede de uitgaven te dekken, maar moeten dezelve gemeenten de toevlugt nemen tot de uitschrijving en heffing van personele of andere plaatselijke belastingen, welke doorgaans buitengewone kosten ten gevolge hebben.

Tot wegneming of vermindering daarvan, wordt bij dit artikel bepaald, dat, boven de gemelde vijf, nog twee opcenten zullen kunnen geheven worden, mits dezelve strekken, om de personele omslagen of andere plaatselijke belastingen te doen wegvallen of verminderen, en, voor zoo verre dit zelfde oogmerk zoude kunnen worden bereikt, met een minder getal dan de twee opcenten, zoo zullen de opcenten tot een minder bedrag worden geheven, en de contribuabelen altoos het voordeel hebben van minder lasten te betalen. Wanneer deze bepaling meer van nabij wordt toegelicht, zal derzelver nuttige en voordeelige strekking voor de gemeenten, en gemeentenaren, maar in het bijzonder [illegible]

voor de grondeigenaren, ten duidelijkste blijken.

Door de twee opcenten, welke de gemeenten meerder kunnen genieten dan thans, zullen de plaatselijke omslagen kunnen verminderd worden of geheel wegvallen, waardoor de schatpligtigen zullen verligt zijn: onderscheidene moeijelijkheden zullen kunnen worden weggenomen, ten opzigte van eenige uitgaven in de gemeenten, waaromtrent het verschil bestaat, of dezelve geheel door de gemeentenaren, of gezamenlijk met, of door de grondeigenaren moeten worden voldaan, gelijk, bij voorbeeld, met de belooning der veldwachters plaats heeft; deze uitgaven uit de meerdere opcenten kunnende bestreden worden, zullen de ingezetenen die niet alleen behoeven te dragen, maar mede door de grondeigenaren worden betaald, zonder daardoor aan eene verhoogde belasting te zijn onderworpen.

In het geval dat de gemeenten twee opcenten meerder genieten dan dezelve thans van de grondbelastingen verkrijgen, zal zulks, nogtans met verligting voor de grondeigenaren gepaard blijven gaan; wordende dit door de volgende berekening ten duidelijkste bewezen.

De hoofdsom der grondbelasting is	f 100	
Daarop worden thans geheven, gewone opcenten	21	
Voor het fonds van kwade posten	2	
Voor het kadaster	$3\frac{3}{8}$	
Voor de gemeenten	5	
	f $131\frac{3}{8}$	f $131\frac{3}{8}$ f $131\frac{3}{8}$

In de gemeenten, waar het ontvangloon bedraagt 5 procent van de hoofdsom en opcenten, maakt dat ontvangloon op de hoofdsom alleen	f $4\frac{5}{8}$
	f $137\frac{3}{8}$
In de gemeenten, waar het ontvangloon bedraagt $2\frac{1}{2}$ procent, maakt hetzelve	$3\frac{3}{8}$
	f $134\frac{3}{8}$
In het algemeen komt het ontvangloon door één genomen, neder op omtrent $4\frac{1}{12}$ procent der hoofdsom en opcenten, hetwelk, op de hoofdsom alleen genomen, maakt	$5\frac{3}{8}$
	f $136\frac{3}{8}$

In het nieuwe stelsel blijft de hoofdsom	f 100
Opcenten voor kwade posten	2
Voor het buitengewoon wordt aangenomen het hoogst waarschijnelijke	18
Voor de provincien	6
Voor de gemeenten	5
Voor de gemeenten die dit behoeven, nog	2
	f 133

Het blijkt derhalve hieruit, dat wanneer de opcenten voor de buitengewone begrooting mogten zijn 18 (tot welk getal zij in 1822 wezen zullen), en voor de gemeenten 7, gerekend op een gemiddeld ontvangloon van $4\frac{1}{12}$ pct., de grondeigenaren dadelijk een voordeel zullen hebben van omtrent $3\frac{3}{8}$ opcenten; dat de grondeigenaren in eene gemeente, van $2\frac{1}{2}$ pCt. ontvangloon, en alwaar 7 opcenten voor de gemeenten worden geheven, reeds $1\frac{3}{8}$ opcenten minder zullen betalen; doch dat in eene gemeente van 5 pct ontvangloon, en alwaar mede 7 opcenten voor de gemeenten worden geheven, niet minder dan $4\frac{3}{8}$ opcenten door hun zullen worden ingekort.

Veronderstelt men verder, dat, in eene gemeente, waarvan het ontvangloon thans 5 pct. bedraagt, hetgeen ten platten lande doorgaans het geval is, geen 7, maar slechts 5 opcenten voor de gemeente noodig zijn, dan genieten de grondeigenaars dadelijk eene vermindering van $6\frac{3}{8}$ opcenten, en voegt men hier al verder bij, dat de opcenten, voor het buitengewoon, jaarlijks verminderende, voor het jaar 1825 niet meerder dan 13 zullen bedragen, dan zullen de grond-eigenaren eener zoodanige gemeente, in dat jaar, eene vermindering op de belasting hunner vaste eigendommen genieten van $11\frac{3}{8}$ opcenten; welk genot in der daad zeer aanmerkelijk kan worden genoemd, en waarin de overige grond-bezitters even zeer deelen zullen, schoon in eene mindere evenredigheid, naar mate zij thans minder belast zijn.

Op grond dezer berekening mag men aannemen, dat bij eenen voortdurenden gelukkigen staat van vrede, en in de nadeelige veronderstelling, dat alle gemeenten 7 opcenten zullen behoeven, de gezamenlijke opcenten, naar de gemiddelde ontvangloonen van $4\frac{1}{12}$ pct. in het jaar 1822, reeds $3\frac{3}{8}$ minder zullen kunnen zijn dan tegenwoordig, en alzoo, door de gezamenlijke grond-eigenaren in het Rijk, eene som van f 587,699 minder in de verponding betaald worden dan thans.

Deze opcenten voor de gemeenten zullen, gelijktijdig met de hoofdsommen, door 's Rijks ambtenaren worden geïnd, en alzoo kosteloos in de gemeente-kassen worden gestort.

Art. 16. Een der voordeelen, welke het stelsel, in deze projectwet vervat, aanbiedt, is dat hetzelve volkomen geschikt is, om in een naauw verband te worden gebragt met de meeste gemeente-belastingen en inkomsten.

Bij wijze van verhoogingen of additionele centen, verkrijgen de steden en dorpen, door middel van 's Rijks administratie, hunne inkomsten op eene zeer onkostbare wijze.

De ingezetenen worden daardoor ontheven van de observantie van dubbelde formaliteiten, en wanneer zij hebben voldaan aan hunne verpligtingen, bij de Rijks wetten voorgeschreven, hebben zij tevens voldaan aan die der gemeenten.

De schatpligtigen zijn verzekerd, dat zij, ten opzigte van die voorwerpen, welke, van wege het Rijk, aan imposten zijn onderworpen, bij het vervoer door het geheele Rijk, geene andere voorschriften behoeven in acht te nemen dan in de Rijks wetten zijn vastgesteld, en dat het niet noodig is, te dien opzigte eenige stedelijke ordonnantien of bijzondere reglementen te kennen.

Hier uit moet ontstaan die vrije en onbelemmerde circulatie van impost-subjecte speciën, welke van zoo veel nut is voor den kleinen binnenlandschen handel en nering, en waarop, te regt, door de schippers, voerlieden, wagenaars en alle, die belast zijn met het vervoer der goederen, zoo veel prijs gesteld wordt.

Niet alle accijnsen zijn vatbaar voor het heffen van opcenten ten behoeven der gemeenten.

Het zijn alleen de zoodanige, waa van de betaling geschiedt ter plaatse van de consumtie.

Het is hierom, dat, in dit artikel, alleen gesproken wordt van die accijnsen, welke voor het heffen van gemeente opcenten vatbaar zijn.

De opcenten zullen, voor de gemeenten, door 's Rijks ambtenaren, te gelijk met de accijnsen worden ingevoerd; niets is billijker, dan dat de gemeenten, voor die invordering en voor de kosten van recherche en surveillance, eenig aandeel in die kosten dragen. Dit aandeel wordt zeer matig gesteld op drie pct. van het beloop der verhoogingen of opcenten; de kosten voor de gemeenten zijn derhalve zeer gering.

Hier door als nu de voorgestelde middelen, volgens de project-wet, in hare bijzonderheden, en als algemeen stelsel van belasting, eenigzins toegelicht hebbende, schiet al een nog over, om op te noemen eenige algemeene voordeelen, welke uit de daarstelling van dat stelsel zullen te wachten zijn.

In de omstandigheden, waarin het Koningrijk der Nederlanden zich thans bevindt, wordt het voorgedragen stelsel beschouwd als te zijn volkomen geschikt voor deszelfs behoeften en belangen.

Door de zamenvoeging van alle de bijzondere deelen maakt hetzelve uit een goed doortreffend geheel: het eene middel staat in verband met het andere; de eene belasting is geschikt om de andere te versterken; de inkomsten worden onderling en door elkander verzekerd; de heffing en administratie kan tot de hoogst mogelijke eenvoudigheid worden gebragt, eene bezuiniging in de onkosten kan worden daargesteld; de formaliteiten voor de schatpligtigen zullen verminderen; de ingezetenen zullen meerder gerief en gemak in het betalen hunner lasten ondervinden; op alle punten van het Rijk en nagenoeg in alle gemeenten, zullen, zonder eenige meerdere kosten, kantoren of beambten zijn, zoo veel mogelijk vereenbaar voor alle takken van financieel belang; de betalingen bij twaalfde gedeelten voor de directe belastingen zullen geconserveerd blijven; geene voorschotten van regten zullen den handel noch het fabrijkwezen hinderen, de maatregelen van zekerheid zullen geen beletsel toebrengen aan den wettigen handel, zij zullen slechts belemmerend zijn voor de fraude, en deze zal geen voordeel meer kunnen trekken te koste van 's Lands belang, van den eerlijken handel en van het fabrijkwezen, dan met het gegrond uitzigt van strenge straffen.

In tijden van rust en vrede zal het produkt van dit stelsel voldoende zijn voor alle de behoeften van den publieken dienst; in onverhoopte tijden van oorlog en rampen, is het stelsel vatbaar voor uitbreiding, verhooging en ontwikkeling van al deszelfs krachten, zonder in evenredigheid meerdere kosten te veroorzaken.

Eindelijk, de belangen van den handel en de inlandsche nijverheid worden door dit stelsel vereenigd; de lasten zullen, over de verschillende standen, in eene betere evenredigheid verdeeld zijn; de minvermogende volksklasse zal worden ontlast; de middelstand zal gelijk blijven; doch de meervermogende en rijke zal eenigzins meerder betalen, zoo dat de belastingen in een zoo veel mogelijk juist verband zullen staan met het opklimmend meerder genot der inkomsten en bezittingen, welke, maatstaf overeenkomt met eene billijke staats-huishoudkunde; terwijl de vermindering der grondbelasting den grondeigenaar tot vergoeding strekken zal voor de meerdere lasten van eenen anderen aard, die hem mogten treffen; geen financieele willekeur zal op den Nederlandschen grond gevonden worden; de wet en het regt zullen alleen beslissen, en het Rijk zal, onder den Goddelijken zegen, in de vestiging van dit stelsel, eene vaste grondzuil vinden voor deszelfs voordurend bestaan, en algemeene welvaart.

RAMING van de opbrengst der in de project-wet opgenoemde belastingen, regten en inkomsten.

De uitgaven zijn vastgesteld, voor het gewoon op					f 59,875,052	00
DIRECTE BELASTINGEN.						
GRONDLASTEN.						
Ongebouwde en gebouwde eigendommen	f 16,028 160	00				
Twee opcenten voor kwade posten	320,562	00				
PERSONEEL.			f 16,348,22	00		
Grondslagen:						
1°. Huurswaarde	f 1,600,000	00				
2°. Deuren en vensters	1,700,000	00				
3°. Haardsteden	1,000,000	00				
4°. Mobilair	1,900,000	00				
5°. Dienstboden	570,000	00				
6°. Paarden	410,000	00	f 7,180,000	00		
PATENTEN.			1,975,000	00		
INDIRECTE BELASTINGEN.					f 25,503,722	00
Registratie-, zegel-, griffie- en hijpotheek regten, vijf zesde gedeelten			f 7,550,000	00		
Successie regt, vijf zesde gedeelten			2,750,000	00		
ACCIJNSEN.					10,300,000	00
Zout	f 1,650,000	00				
Gemaal	4,972,000	00				
Geslagt	2,400,000	00				
Wijn	2 118,000	00				
Binnenl. gedisteleerd	2,800,000	00				
Buitenl. gedisteleerd	434,000	00				
Bier	2,300,000	00				
Azijn	139,000	00				
Suiker	1,064,000	00	f 19,875,060	00		
Collectief zegel			993,650	00		
					20,868,650	00
GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN.					180,000	00
POSTERIJEN.					2,020,000	00
VAN DE IN- EN UITGAANDE REGTEN.					1,000,000	00
TOTAAL					f 59,887,372	

MENGELINGEN.

Wij gelooven onzen lezers geenen ondienst te zullen doen door de inruiming van eenige plaats voor de volgende regels, vervaardigd ter gelegenheid van eenen vriendenmaaltijd, gehouden aan boord van het te *Amsterdam* nieuw gebouwde Fregat de *Java Paket*, bij deszelfs eersten togt herwaards, dien dit schip bereids gelukkig volbragt heeft.

Geen overbasterd hart blijft koel,
Neen, 't stort zich uit in rein gevoel;
En wil der vreugd zich overgeven,
Wanneer 't die edle zucht ontwaart,
Die op der Vadren voorbeeld staart,
En Neêrlands grootheid doet herleven,
En welvaart voor het volk vergaârt.

Laat, bij zoo menig vreemde vlag,
Die 't oog aan 't IJ-boord wapp'ren zag;
De vaderlandsche vrolijk zwieren;
Haal ongekreukt den wimpel op,
Hij zwaaije van den hoogen top.
Dat, bij het hartlijk vreugdevieren,
De boezem van verrukking klopp'!

De stroom, door Handel zoo vermaard,
Die zoo veel rijkdom heeft vergaârd,
Gevoerd uit alle waerelddeelen,
Waar zoo veel schats aan werd vertrouwd,
Op aller volken achting stout,
Speelt langs den pronk der zeekasteelen,
Op vaderlandschen grond gebouwd.

O ja, den wakkren DUYTS zij eer!
Hij, die den roem der scheepsbouw weêr
Op zijne werven doet herleven;
Hij, om bekwaamheid hoog geschat,
Heeft onzer dierbare Amstelstad
Een parel aan de kroon gegeven,
Door 't bouwen van dit schoon Fregat.

De grond, ontwoekerd aan den vloed,
En vrijgekocht door dierbaar bloed,
Beschut door dijken en door dammen,
Werkt met het volk weldadig meê,
En schenkt der vlijt een vaste steê,
En geeft den bouwer fiksche stammen,
En biedt kasteelen aan de zee.

Ja, voer den staf en voer den vlag,
En handhaaf in het scheepsgezag,
O THEUNISSE! langs woeste vloeden,
De glorie van het Vaderland!
En voer, met onverwrikbre hand,
Standvastig, als de stormen woeden,
Dit pronkjuweel naar *Java's* strand.

Toon, wat het lot der volken zij,
Dat de eer der wakkre zeevaardij,
Voor Nederland bestemd zal blijven.
Het Oosterland getuige er van,
En zie wat vlijt vermag en kan;
En vier', bij 't blide vreugdbedrijven,
ROMSWINCKEL, U en TIEDEMAN.

Vaar, vaar dan heen, en klief den vloed;
En moog' het hart bij d'afscheidsgroet
In zich een bang gevoel ontwaren;
Verkleeft het teêr aan gade en kind,
En scheidt het noô van 't geen het mint:
Gods zorg geleide u door de baren,
Opdat gij allen wedervindt!

Ja, ga en keer langs d'oceaan,
En voer, met rijke vracht belaân,
Die zeegevaart' naar Neêrlands kusten.
Wordt daar weêr vrolijk ingehaald,
Om, door Gods zegen overstraald,
Aan 't hart der uwen uit te rusten,
Wier liefde u 't zwoegen ruim betaalt.

Zoo wijdt, bij reinen jubelklank,
Het vaderland u lof en dank,
Daar gij aan zijn glorie bij moogt dragen.
Zoo klimt de welvaart meer en meer;
Zoo zal de grootheid van weleer
Gelijk een nieuwe morgen dagen,
En schittert langs den IJ-stroom weêr.

Welaan dan, 't roemlijk stoot gezocht,
Verkondig d'aanvang van den togt
Door 't statig buldren der kartouwen.
Daar gij een heerlijk voorbeeld strekt,
Wordt meer en meer de lust gewekt,
Om zeekasteelen aan te bouwen,
Wier tal deez' achtbren stroom bedekt.

Ontrol, ontrol de vlag thans vrij,
Die bij het dubbel eeuwfeest
Van Amstels Beurs niet vrij mogt zwieren.
De vlag, gevreesd door vreemden dwang,
Waai' vrij ter eer van 't koopbelang;
En tuig', bij 't hartlijk vreugdevieren,
't Herwinnen van den ouden rang.

Meld, meld, door 't dondren van 't kanon,
Wat Neêrlands achtbaar volk herwon,
Hoe 't met het Oosterland mag juichen!
Ja toon, verrukt, aan al wat leeft,
Zoo ver een vlag langs baren zweeft,
Dat Neêrland, schoon 't een wijl moest buigen,
Nog altoos wakkre zeelien heeft.

ZANG.

Wijze: Wien Neêrlandsch bloed, enz.

Haal 't zeil in top en zwier de vlag,
En klief het golvend nat;
De Handel, hoog door ons geschat,
Dragt roem op dit Fregat.
De Handel wakkert uwen moed,
En juicht u toe van 't strand;
Gij brengt, voor hem, den Moedergroet
Naar 't dierbaar Oosterland.

Is ook voor Vriendschap en Natuur
Het afscheid bang te moê:
Wij juichen in het plegtig uur,
Den wakkren zeeman toe.
Hij stevent naar 't gezegend oord,
Waar welvaart voor ons bloeit:
Waar de eigen zucht, die ons bekoort,
Ook 't edel harte ontgloeit.

Wend dan de boeg naar *Java's* kust,
Naar 't Land, door ons bemind,
En speele, op kunde en God gerust,
De kiel met vloed en wind!
Vaarwel! en steven fier van 't strand;
Vaarwel! en keer met spoed,
En breng van 't geurig Oosterland
Ons ook een' blijden groet.

DE resident van Batavia, maakt bij deze bekend dat door hem op heden eene inschrijving is geopend voor de levering binnen den tijd van drie maanden van de ondervolgende ijzerwerken, als

Plaat, bout, staaf en vierkant ijzer van verschillende breedte en dikte.

Spijkers en blik van onderscheidene zoorten.

Platen tot den aanmaak van spiegels voor blikke dozen.

Wordende de gegadigden voorts verzocht hunne inschrijvings biljetten, zoodra mogelijk intezenden en daarbij tevens bekend te stellen de hoeveelheden, welke zij daarvan kunnen leveren.

Batavia, den 21 september 1821.

De resident voornoemd.
BOUSQUET.

Bekendmaking.

DE Resident van Batavia, als daartoe door den Hoofd Directeur van Financien geautoriseerd, maakt bij dezen, aan ieder en een iegelijk, dien het aangaat, bekend, dat de belasting van het *half per cent* op de vaste goederen, voor den jare 1821, nog tot op den 15den der loopende maand zonder betaling der bepaalde boete van 50 per cent zal kunnen worden voldaan.

Batavia, den 4 oct. 1821.

De Resident,
BOSQUET.

Bekendmaking.

DE resident van Pekalongang maakt hier mede aan een ieder bekend dat met den 3den dezer de nieuwe rijweg, loopende van Batang tot Welerie voor den wagen en brieven post is opengesteld, waardoor het gebruik van den ouden rijweg door het bosch van Kadawoong is vervallen.

Pekalongang, den 15 september 1821.

De resident voornd.
C. VOS.

De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan den boedel van wijlen *Hans Christian Christiaans*, in leven kommanderend-officier van het schip DE HENRIETTA ELIZABETH, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen.

Batavia den 22 september 1821.

Op last van de weeskamer.
De Secretaris.
J. G. DE BOOSER.

Oproeping.

DE gezamentlijke crediteuren des boedels van wijlen den luitenant titder chinezen, *Tan Kinseeng*, worden bij dezen gesommeerd en vriendelijk uitgenoodigd, om op donderdag den 11 october, des morgens om tien ure, in de vergaderzaal van het kollegie van heeren boedelmeesteren alhier, te komen aanhooren en zich te verklaren omtrent de voorstellen, welke hun door voormeld kollegie ter vereffening van den aangehaalden boedel gedaan zullen worden.

Batavia, den 28 sept. 1821.

Ter ordonnantie van gem. kollegie.
W. L. CRANSSEN, *sc.*

Meeting.

A GENERAL MEETING will be held on Thursday the 11th October next, at the Council-room of the Native Orphan Chamber of this place, of the Estate of the late Lieutenant Chinese tit. *Tan Kinseeng*, to declare themselves upon the proposals which will be made to them by the said College, about the settling of the said Estate.

Batavia, the 28th september 1821.

By order of the Native Orphan Chamber.
W. L. CRANSSEN, *S.*

PRESIDENT en gecommitteerden in de weeskamer te Samarang, verzoeken elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan den boedel van den alhier abintestato overledene *Jan Schut*, daarvan aan hun binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen.

Samarang, den 6 september 1821.

De president en gecommitteerden voornd.
Ter ordonnantie van dezelve.
De provisioneele secretaris.
J. A. CLIGNETT.

PRESIDENT en gecommitteerden in de desolate boedelkamer te Samarang verzoeken, krachtens besluit van den raad van justitie dd. 29 augustus jl., elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan den desolaat verklaarden boedel van wijlen *Willem Brunnier*, daarvan aan hun binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen.

De president en gecommitteerden voornoemd.
Op last van dezelve.
De provisioneele secretaris.
J. A. CLIGNETT.

PRESIDENT en gecommitteerdens in de weeskamer te Samarang, verzoeken elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, danwel schuldig is aan de boedels van de alhier intestatus overledene *John Fredriks*, en den chinees *Oeij Kok*, daarvan aan hun binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen.

Samarang, den 27 september 1821.

De president en gecommitteerden voornoemd.
Ter ordonnantie van dezelven.
De provisioneel secretaris.
J. A. CLIGNETT.

Edictale Citatie.

ALZOO de fiskaal bij den raad van justitie te Sourabaija, als zoodanig waarnemend de functien van water-fiskaal aldaar, *Jacobus Cornelis Schmidt* van genoemden rade R. O. heeft geobtineerd appointement van dagvaarding bij edicte tegen allen en een iegelijk, die eenig regt of actie mogten pretenderen, op tien kisten alle gemerkt L. D. en houdende

6 derzelve ieder 5 dozijn bottels.
3 „ „ 4 dito.
1 „ „ 45 dito.

rooden wijn, welke op den 15 dezer op de reede alhier als door den eigenaar geabandonneerd, aangehaald zijn geworden.

Zoo is het dat door mij *Bernt Albertus Fis*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij voornoemden raad, bij deze voor de eerste maal worden gedagvaard, alle en een iegelijk, die eenig regt of actie mogten pretenderen op voornoemde als geabandonneerd aangehaalde

(*Het vervolg in het derde bijvoegsel.*)

DERDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 6 OCTOBER 1821.

(Vervolg van het tweede Bijvoegsel.)

goederen, om te compareeren dan wel gemagtigden te zenden ter rolle van meermelden rade, welke gehouden zal worden, op woensdag den 17 october aanstaande, des morgens ten half acht uren precies in het locaal boven het residents kantoor alhier, ten einde te zien dienen van eisch en te hooren concluderen tot het instituëeren hunner vermelde actie, sub poene dat aan de non-comparanten zal worden opgelegd een eeuwig silentium.

Aldus gepubliceerd en geaffixeerd te Sourabaija den 13den september 1821.

De gezworen exploiteur voornd.
B. A. FIX.

ALZOO Mr. *Jan Burger* en *Jeremias Schill*, als executeuren in de nalatenschap wijlen *Jan Malgo*, op den 25 julij 1821, bij den raad van justitie hebben geobtineerd, het eerste default tegens alle wel bekende, doch niet opgekomene crediteuren van gemelde nalatenschap.

Zoo is het, dat ik deurwaarder bij welmelden raad, mits dezen voor de tweedemaal dagvaard alle wel bekende doch niet opgekomen crediteuren der voornoemde nalatenschap, om op den 5den maart 1822, op het raadhuis 's morgens ten half acht ure, ter ordinaire rolle van welmelden raad te compareren, ten fine hunne pretentien als nog te instituëren, op poene van eeuwig stilzwijgen, en tegens de non-comparanten te hooren concluderen tot het tweede default.

H. DE BOER.

Batavia, den 27 sept. 1821.

ALZOO *Catharina Rosina Braune*, huisvrouw van *Jacobus Burne*, zich bij rekweste aan den raad van justitie op den 21 junij 1821, heeft geadresseerd, verzoekende 1°. Veniam agendi, tegens gemelden haren man. 2°. Eenen curator ter harer adsistentie. 3°. Appointement van rauwactie, in cas van huwelijks-scheiding tusschen haar en genoemden haren man, en zulks bij edictale citatie *ad valvas curiæ*.

Alzo is het, dat ik deurwaarder van welmelden raad, namens de Hooge Overheid dezer landen, bij openbare edicte en affictie voor de eerstemaal dagvaard *Jacobus Burne* voornoemd, om op den 21 december 1821, 's morgens ten half acht ure, op het raadhuis ter ordinaire rolle van welmelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als van wegens voornoemde *Catharina Rosina Braune*, ter zake van *dissolutio matrimonis*, volgens stijl en praktijk zal worden gedaan, en voorts geprocedeerd als naar regten.

H. DE BOER.

Batavia, den 27 sept. 1821.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden.

naar	schip	kapitein
Nederland,	*Amerik. schip Pactolus*,	E. Graves.
Dito,	*dito Hamilton*,	J. Greenaugh.
Amsterdam,	*Ned. schip Jan & Cornelis*.	Jacob [Duijff.
Dito,	*Waterloo*,	N. Hensken.
Dito,	*De Onderneming*,	Leisz.
Dito,	*Amerik. schip Voltaire*,	W. Pherson.
Dito,	*Clarissa*,	King.
Dito,	*Louisa*,	Smith.
Rotterdam,	*Ned. schip Jonge Anthonie*,	F. [Azon Jacometti.
Dito,	*dito. schip Elizabeth Johanna*,	W. [Lucas.
Dito,	*Eng. schip Dick*,	W. Harisson.
Antwerpen,	*Ned. schip Margaretha*,	Simpson.
Dito,	*Amerik. schip Ganges*,	Braije.
Antwerpen,	*dito. brik Coromandel*,	J. B. Osgood.
Baltimore,	*dito. London Packet*,	J. Ross.
Bencoelen & Bombaij,	*Eng. brik Countes of Lauden*,	A. Henning.

Het paket voor kapitein *J. Duijff*, zal op aanstaande woensdag den 10den dezer gesloten worden.

BATAVIA, *den 4 October 1821.*

De postmeester,
C. J. CANTERVISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading leggen om naar Europa en andere havens in Indiën te vertrekken.

Naar *Nederland* — *Amerik.* schip *Maryann*, W. C. den 1 october.
„ *Amboina & Banda* — Chinesche Brik *Tjoang'en*, Ko-E Kongping, in de loop van de maand october.
„ *Pontianak* Maleijer toop Madjiemansoor, dito

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde schepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, *den 28sten september 1821.*

De fungerend postmeester.
C. L. TEMMINCK.

. Getrouwd,
ANDRIES ADOLPH ELLINGHUIJSEN,
met
LUCIE JUSTINE THEODORE BORWATER.

Pasfaruang, den 29 sept. 1821.

. HEDEN verloste zeer voorspoedig van een welgeschapen zoon, de huisvrouw van
F. J. TIMMERMANS.
Onder-insp. der Milit. Administratie.

Sourabaija, den 28 sept. 1821.

. HEDEN verloste van eene dochter, *M. C. Beckman von Lutzow*, echtgenoote van A. P. KEMPER.

Batavia, den 1sten october 1821.

. HEDEN verloste voorspoedig van eene dochter de geliefde huisvrouw van
kapt. DE KOCK VAN LEEUWEN.

Weltevreden, den 4 october 1821.

. DEN 13 september is des ochtends ten 10 uren op Rijswijk subiet overleden *Casimior Paijan*.

Tot deszelfs executeur testamentair vindt zich benoemd *P. Boudet*, associé van de firma van *Boudet & Chasteau* te Batavia.

Het logement van den overledene zal voor rekening der nalatenschap op de voldoenste wijze worden voortgezet.

Alle de geenen, die iets te pretenderen hebben van, ofte verschuldigd zijn, aan voornoemde nalatenschap, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te willen doen, indien mogelijk binnen den tijd van veertig dagen, aan den testamentaire executeur voornoemd, woonachtig in het logement op Rijswijk.

. OP den 20 september 1821 overleed op Goenong-saharie bij Batavia de heer *C. Castens*, in leven mr. kleermaker en koopman.

B. PELLIKAAN, *executeur testam.*
JOHANNA ELIZABETH HARTGERS,
executrice.

. HEDEN overleed alhier, tot mijne innige droefheid aan de alhier heerschende ziekte, mijne geliefde huisvrouw *Jacoba van Wingerden*, in den ouderdom van ruim 37 jaren, na eene genoegelijk echtverbintenis van 17 jaren.

Reeds vijf kinderen, wierden ons ontrukt alhier op Java, en nog drie, waarvan het jongst past 8 maanden heeft bereikt, blijven met mij dit onherstelbaar verlies beweenen.

De kapitein kommandant.
ROEPS.

Bajoewangie, 22 semptember 1821.

DE ondergeteekende dit eiland binnen kort verlatende heeft tot deszelfs gemagtigden aangesteld de heeren *J. van der Ven*, kasfier bij het vendu-departement, en *J. Hellingman* adjunct inspecteur der 1 klasse te Batavia; verzoekt voorts alle degenen, welke eenige pretentie vermeenen te hebben, daarvan zoo spoedig mogelijk tot bekoming van betaling opgave te doen.

LUCASSEN.
ond. inspecteur, bestemd voor den dienst der Molukſche eilanden.

DIE iets te pretenderen heeft of verschuldigd is, aan den boedel van den kapitein *H. Weinrich*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, aan de ondergeteekende

Kommissarissen.
E. J. WAGENER,
J. BOURDON,
beide eerste luit. bij h. 18de regement.

DE heer *Etienne Gervain*, van voornemens zijnde deze kolonie in het laatste van october te verlaten, heeft de eer bij deze zulks bekend te maken, en verzoekt dierhalven een ieder, dewelke hem schuldig is, met hem te vereffenen voor den 15 van de maand october aanstaande, zonder hem in de noodzakelijkheid te stellen zulks door middelen van regten te doen.

Hij verkoopt zijn negotie-huis in de nieuwpoort-straat, adres bij hemzelven.

MET toestemming van het Gouvernement, naar Europa kerende, verzoekt de ondergeteekende aan alle degenen die iets te vorderen hebben, tot den laatsten dezer maand te willen vereffenen.

J. ORISIUS.

Sourabaija, 13 september 1821.

DEGENEN, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den maleier *Abdul Karim*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken aan den gesubstitueerde executeur.

HR. KEIJNS.

Sourabaija, den 20 september 1821.

DE ondergeteekende voornemens zijnde, dit eiland voor eenigen tijd te verlaten, verzoekt een elk, die iets van haar te vorderen heeft, zulks binnen den tijd van veertien dagen optegeven, van heden af gerekend.

A. A. BOURGOIN.

Samarang, 24 sept. 1821.

DIE iets te vorderen heeft van *P. B. van den Bos*, gelieve zulks optegeven, aan zijnen gemagtigden den heer *van der Toorn*.

Advertisement.

ALL persons having any claims on the Estate of the late *Henry Bear*, formerey Commander of the brig FREDERICK, are requested to make the same known to his Daughter *Ellen*, Executrix, to whom those indebted to him are requested to make their payments. Address at Mr. *George Livett's*, Great-river-street, Batavia.

27th September 1821.

ALLE die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van wijlen den heer *C. Castens*, in leven kleermaker en koopman op Goenong-saharie, gelieven daarvan opgave of betaling te doen aan de ondergeteekenden voor of uiterlijk op den 1 november 1821, zullende na dien tijd geene pretentien meer worden aangenomen.

... onze malatige debiteuren in regten worden vervolgd.

B. PELLIKAAN, executeur testam:
JOHANNA ELIZABETH HARTGERS, executrice.

Batavia den 21 september 1821.

Notice.

J. H. JOHNSON will feel pleasure to receive all demands for and against him up to ultimo October forthcoming.

Batavia, 27th Sept. 1821.

DEGENEN, welke iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van den op 26 september 1821, te Samarang overleden adjunct-inspecteur der 2de klasse, *Henrii Beckers*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden na dato dezes, aan de kommissarissen.

HEKKERT,
Adjunct-insp. der 1ste klasse.
SCHUMAN,
1ste luit. bij 't 20ste bat. infanterie.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben of schuldig zijn, aan den heer *T. M. van Heel*, vertrokken naar Banjermasing gelieven daarvan opgave te doen tot medio october 1821 aan

H. BOEKHOEF, q. q.

Vendu Advertissementen.

Op maandag den 8 october 1821.

VOOR het sterf-huis van wijlen de chinesche vrouw *Sie Sannio*, staande op de Groote rivier in de chinesche kamp, van huismeubelen, juweelen, goud- en zilverwerken, slaven en andere goederen meer.

Op dingsdag den 9 october 1821.

VOOR het negotie huis van de heeren *Skelton & Co.*, staande in de binnen Nieuwpoort-straat, van wagens, paarden, groote balken, lang omtrent 30 tot 40 voeten, breed van 12 tot 15 duimen, tinne bladen, maroquin leder, spreijen, doeriassen, en andere lijwaten, hagels, witte tafel rijst, hammen, kazen, amandelen, rozen en kaneel water, dranken etc. etc.

... precies om 11 uren.

De navolgende vastigheid, als: voor rekening des boedels van wijlen de heer *S. Mackertich.*

Zeker erf, bebouwd met een groot steenen woonhuis, combuis, dispens, slaven vertrekken, paarden stal en wagen huis etc. staande en gelegen binnen deze stad aan de westzijde van de Groote rivier, in het blok E, sub no. 31 134 en 135.

Waarvan de belendingen ten vendu kantoor te zien zijn.

Op woensdag den 10 october 1821.

VOOR het negotie huis van de heeren *Colville Jutting & Co.*, staande aan de westzijde van de Groote rivier, van wijn, brandewijn, genever, lakens en casimieren, glaswerken, ledige vaten, hammen, kazen, ledige demissons, ijzeren timmermans gereedschappen, als ook zeilen, touwwerken, etc. van het gebleven schip DE SELIMA.

En precies om 11 uren.

De navolgende vastigheid, als: voor rekening des boedels van wijlen de heer *D. Martijn.*

Zeker stuk tuin land, bebouwd met een steenen woonhuis en koren molen, een combuis, dispens, een wagen huis boven dezelve met eenige kamers, dienende tot slave vertrekken, een paarden stal, alles van steen met pannen gedekt, staande en gelegen wat buiten deze stads voormalige Nieuwpoort in het westerveld het 4 deel van het blok M, sub no. 102.

Zeker stuk land, bebouwd met een koe... en overblijfsels van een afgebroken koren molen van planken en wachthuis van steen met pannen gedekt, staande en gelegen even buiten deze stads voormalige Nieuwpoort in het westerveld het 1 deel van het blok M, sub no. ...

Waarvan de belendingen ten vendu kantoor te zien zijn.

Op donderdag den 11 october 1821.

VOOR de toko van *M. Davis*, staande aan de westzijde van de Groote rivier, van porceleinen, thee en tafel serviesen complecte stellen, glaswerken, wijn, brandewijn, genever, likeuren, engelsche zadels en tuigen, verlakte thee bladen, pleet werken, messen en vorken, scheer gereedschappen, papieren, schrijf kistjes, wijn en water glazen, hoeden, kousen, schoenen en laarsen, tafel kleeden, lakens en wat verder ten dage der verkooping zal worden aangeboden.

Op vrijdag den 12 october 1821.

VOOR het negotie huis van den heer *Livett*, staande aan de oostzijde van de Groote rivier, voor rekening des boedels van wijlen kapitein *Beer*, van kleederen kaarten, aarde werken, beddegoed, keuken potten etc. etc. benevens brandewijn in bottels, zeep en andere goederen meer.

Op zaturdag den 13 october 1821.

TEN bij wezen van den deurwaarder van den raad van justitie te Batavia, voor de woning van *J. Bonte*, op Goenong Sabarie, van diverse bij executie achterhaalde goederen, als huismeubelen, wagens, paarden etc.

DE agenten der Bataviasche weeskamer te Buitenzorg, zijn van voornemens op zaturdag den 13 dezer, des morgens ten negen ure, voor de Gouvernements pakhuizen te Buitenzorg, in het openbaar te doen verkoopen eene hoeveelheid van ruim 50,000 ponden harige padij, 100 tonnen kalk, en een partij katjang-boontjes voor rekening des boedels wijlen *M. van Doorninck.*

Buitenzorg, den 3den october 1821.

De agenten voornoemd.
H. MACGILLAVRIJ.
M. VAN GRAVE.

TUSSCHEN den 14 en 21 dezer, den dag zelven door het vendu kantoor nader te bepalen.

Zal publiek worden verkocht, de land n TOLLOK NAGA en PARRANG KOEDA, ieder met twee zuikermolens en bijgebouwen, waarvan de lengte en breedte in de koop- en meetbrieven, ten vendu kantoor gedeponeerd, te zien zijn.

De koopers ... zullen verpligt zijn, over te nemen, de inventaris-goederen bij ieder land gehoorende, volgens ten vendu kantoor berustende geprise rde inventaris, en zulks voor de daarbij vermelde prijzen.

Zoo mede het zuikerriet, dat ten dage van de koop en overneem, op het veld staat, navolgens taxatie van wederzijdsch te kiezen deskundige goede mannen.

De koopschat der landen en inventaris zullen ten vendu kantoor worden betaald, terwijl de overneem van het zuikerriet particulier aan den verkooper zal worden voldaan.

IN den loop van deze of aanstaande maand october, zal publiek worden verkocht, het groote woonhuis met de lijk- en ordinaire wagenverhuurderij, etc. toebehoorende aan den boedel van wijlen *Wanuemaker.*

Batavia, 20 septemebr 1821.

Te koop.

HET land, huizinge, meubelen en slaven, van den luitenant *Groot*, te kampong Malijo, te bevragen ald aar.

Te bekomen,

TOT eenen billijken prijs, het onbebouwde erf op het Koningsplein no. 10, te bevragen bij

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

Batavia, 25 sept. 1821.

To Rent.

AFTER the first day of october next, part of the LARGE STORES, now occupied by *A. L. Forestier & Co.*, for terms apply to

JOHN SHILLABER.

Batavia, Sept. 28, 1821.

Te koop.

EEN HUIS en TUIN, op Rijswijk, te bevragen bij *J. Sampson.*

Te koop.

DE koloniale schoener DUCKLING, groot 25 lasten, bij SKELTON & CO.

For Sale,

THE Coloniale Schooner DUCKLING, burthen 25 lasts, apply to

SKELTON & CO.

Te koop.

OP voordeelige voorwaarden, een koopmans winkel-huis en pakhuizen daar achter, staande in de binnen niewpoortstraat no. 9, en achter uitkomende aan de groote rivier, te bevragen bij

VAN PUTTEN & CO.

H. OKHUISEN, op zijn vertrek staande, presenteert uit de hand te koop, een koetzier en zadelmaker, zijn wijf een kokkin, kondémaakster, naaister, strijkster en haar kind, een jonge oud 5 jaren, te bevragen bij

J. S. VAN BASEL.

Uit de hand te koop of te huur.

EEN compleete-kok, met zijn wijf, zijnde tevens een pastij-bakker, te bevragen bij mev. *Arnold*, op Rijswijk.

Advertentie.

BIJ *Leps, & Co.* zijn te bekomen, beste hammen, roode madeira & brandewijn, witte Fransche wijn, azijn, Engelsche mustard, fijne zwarte & witte mans & kinder hoeden, chinsura sigaaren, cardamon, en andere goederen meer.

RUIM 200 stuks koebeesten in soorten zijn op het land Tjibinoeng te verkrijgen, adres bij den eigenaar.

S. IJ. H. VAN RIEMSDIJK.

Te koop.

EENIGE tonnen onlangs aangebragte klapper- en katjangt-olie bij

SMULDERS & JUTTING.

TEN huize van *J. Schaider* in de buiten nieuwpoort-straat, zijn te bekomen tegens contante betaling, de pas aangebragte goederen per het schip DIANA, als: peperment tabletten, beste saucijs de boulogne, brabandsche kanten in soorten, bordeau wijn in bottels, genever, martinique liqeuren, zes allerfraaijste geborduurde caders naar de nieuwste smaak en nog meer andere goederen.

Batavia, 27 september 1821.

BIJ de heeren *Livett & Co.*, op de groote-rivier, zijn te bekomen de navolgende goederen, als: portwijn, pas aangebragt van Londen, van *Gladstones & Co.*, versche mostard, dito per *Margaret*, beste wittenwijn azijn, rijst a sp. 75 per koijang, veritable maderawijn, pas aangebragt per *Lord Wellington*, cognac brandewijn, hollandsche genever, hodgsons pale ale en andere soorten van goederen meer.

Batavia, 27 september 1821.

For Sale,

BY *Livett & Co.*, Great-river-street:— Port Wine, just imported from *Gladstanes & Co.*, London; Fesh Mustard, ditto per *Margaret*; best White Wine Vinegar; Rice at Spd. 75 per coyang; Genuine Madeira Wine, per *Lord Wellington*; Cognac Brandy; Holland's Gin; Hodgson's Pale Ale; and a variety of other goods.

Batavia, 27th September 1821.

Advertentie.

PER het schip ROTTERDAM, kapitein *J. S. Waters*, aangebragt en te koop; bier uit de *Valck*, mineraal water, hammen, kasen, gerookt vleesch en tongen, wijn van *Rhader*, cognac brandewijn etc. Waarvan de facturen ter beziging leggen, ten kantore van

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

Batavia, 25 *sept.*

OP de hoek van de Jonker-straat, regt tegen over het kollecteurs kantoor, zijn nog onderanderen tegen gereede betaling te bekomen school-boekjes voor kinderen van min en meer gevorderde jaren.

IN de toko van de ondergeteekenden, zijn te bekomen pas aangebragt per het schip ROTTERDAM, kapt. *Waters*, en de schoeners STEDCOMBE, kapt. *J. Carnall*, de navolgende goederen: boter in potten, gerookte nagel en ribbe stakken, dito osse tongen, hammen, kaas, geilnauer- seltzer en fachnerwater, en een fraai assortissement van pleeten, gebronsde en gemoireerde astralia en hang lampen, alsmede bijouterien.

KRUIJT & BURGESS.

Batavia, 26 *september* 1821.

Te koop.

HET cargasoen van de brik AFRICAAN, kapt. *Scholl*, alhier van de Caap de Goede Hoop aangebragt, met de Engelsche schoener STED COMBE, kapt. *Casnall*, bestaande in, zweedsch ijzer, genever, bier, boter, anchovisch, vruchten op brandewijn, astrale lampen, candelabres etc.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

Batavia, 26 *september* 1821.

For Sale.

BY *Shillaber & Co.*, half and quarter casks Old Madeira Wine, Levant Opium, Pale Ale, Brown Stout and Porter, Windsor Soap, Broad Cloths, Cassimeres, Long Ells and Bombazette.

Batavia, Oct. 1, 1821.

DOOR het vertrek van den heer *Barbier*, bij *Bouvet & Chasteau*, in de nieuwpoort-straat, no. 3, te bekomen goede Javasche sigaren bij het kisje, en voor een verminderden prijs bij grooter hoeveelheden.

BIJ den ondergeteekenden op de groote roea malakka no. 23, zijn tegen kontante betaling, factuurs wijze te bekomen, de navolgende goederen, aangebragt met het schip BETZIJ & CAROLINE van Amsterdam, als: beste roode wijn van Rahder, madera, genever, boter in 8ste, 16de en 32ste vaatjes, Leidsche, Goudsche en Stolksche kaas, gerookt vleesch, hammen, beste sla-olie, touw-werk, zeildoek linnen, fiool snaren, gemaakt goud en zilver-werk, gouden en zilveren horlogies, nieuw uitgekomene boeken.

F. W. THORBECKE, *jr.*

Advertentie.

IN het magazijn kanterende onder de firma van *Stahl & Kemper*, op de westzijde van de groote-rivier, zijn te bekomen de ondervolgende goederen pas aangebragt met de CAROLINA & BETZIJ, kapitein *Schröder*, als: 8ste, 16de en 32ste boter in dubbele en enkele fust, Leidsche, Stolksche, Goudsche en Edammer kazen, hammen, gerookte ribben en nagel stukken, pekelworst, fausijsen de Bologne, gezouten vleesch en spek, gerookte osse tongen, sala olie, gerookte zalm, bloem en zuurkool, snijboonen, banket, sukade koek, vruchten op brandewijn, gedroogde vruchten, rozijnen, corinten, amandelen, lijn olie, loodwit, roode, madera en oude rhijnse, chateau margaux, chateau d'haubriont, bourgogne, roode en witte frontignac, malaga en champagne wijnen, martinique en andere likeuren, genever, cognac, maag elixter, bier, seltzer geilnauer en fachninger water, eau de cologne en diverse andere goederen meer.

Batavia, 4 *october* 1821.

PAS aangebragte goederen met het schip CAROLINA & BETZIJ, kapitein *C. Schröder*, als: boter, kaas, hammen, Zwitserse kazen, gerookte ribben en gerookt vleesch, fausijsen de Bologne, gerookte tongen, gepekelde fausijsen, spek en vleesch, gerookte zalm, banket en zuikergoed, secretaris-koek, theerandjes, gedroogde vruchten, vruchten op brandewijn, eau de cologne, salade olie en azijn, bloemkool, snijboonen, keuken zuuren, ossen en kalfs schijven, lijn olie en wit lood, maag bitter, port, madera en andere wijnen, en veele andere artikelen meer te bekomen bij E. CORNELESSEN,

In de voormalige apotheek.

Advertentie.

BIJ *A. Levie* op de vooreij, zijn te bekomen voor zeer billijke prijzen, de volgende goederen, pas aangebragt per het schip BETZIJ & CAROLINE, en andere als: beste roode, madera, port, rijnsche en andere wijnen, brandewijn, genever, ligt en zwaar bier, Hodes pale ale op vaten en bottels, zeltserwater, beste Hollandsche likeuren, maag bitter, westfaalsche en kinnebaks hammen, beste boter in dubbeld fust, Leijdsche, Stolksche, Goudsche, Zwitsersche en Edammer kazen, gerookte ribben en nagel stukken, ossen en kalfs schijven, gerookte en gezoute tongen, sausijsen de Bologne, ingelegde worst, gezouten spek en vleesch, gerookte zalm in blikken, banket, thee ratjes, secretaris koeken, zuikergoed, zeeuwsch chocolaad, drooge vruchten, keuke zuuren, ingelegde bloemkool snijboonen, etc. beste Amerikaansch beschuit, vruchten op brandewijn, rozijnen, bergamot en andere ruk olien, eau de cologne, sla-olie, azijn, lijn olie, verfstoffen, plated, staal, glas en aarde werken, astralia lampen, zadels en tuigen, wagen belegsels, lakens en kasimiren, handschoenen, echte granaten, speel kaarten, ronde en drie kante hoeden, kinder speelgoed, Hollandsche en Bengaalsche en Amerikaansche sigaren, etc.

Freight,

FOR BENCOOLEN AND BOMBAY.

THE fast-sailing brig COUNTESS OF LOUDON, *A. Henning*, Commander, will sail for the above places on or about the 5th October next. For Freight apply to Mr. *J. M. Gonsalves*, No. 63, Great-river-street.

Batavia, 27th Sept. 1821.

For Passengers only.

FOR AMSTERDAM.

THE fine fast-sailing American ship LOUISA, burthen 400 Tons, is now loading for Amsterdam direct, and will positively sail on the 14th instant. Gentlemen or families wishing to return to Europe, will find this a most excellent opportunity, having spacious accomodations for passengers. Apply to the Commander *C. Smith*, at Mr. *Williams P. Patoni.*

Batavia, Oct. 4, 1821.

Advertentie.

DE ondergetekende heeft de eer door dezen kennis te geven, dat hij tot deelgenoot in het negotie- en kommisie-huis, kanterende onder de firma van *Stahl & Kemper*, heeft aangenomen, den heer *J. G. Hartman.*

Zullende de zaken met primo october aanstaande, onder dezelfde firma worden voortgezet.

Batavia, den 27 *september* 1821.

A. P. KEMPER.

Advertisement.

THE undersigned have the honor to acquaint the Public, that he has admitted Mr. *J. G. Hartman*, as Partner in his Mercantile and Commission House, under the Firm of *Stahl & Kemper*, which will commence from the first day of October next, under the same Firm.

Batavia, 27th September 1821.

A. P. KEMPER.

DE compagnieschap onder de firma van de *Harven & Co.*, tegen den 1sten october aanstaande, met onderling genoegen zullende disfolveeren, zoo wordt een ieder welke eenige pretensien op gemelde firma heeft of aan dezelve iets verschuldigd is, verzocht daarvan zoo spoedig mogelijk opgave en betaling te doen.

H. T. DE HARVEN,
J. D. VAN LEEUWEN.

Batavia, 25 *september* 1821.

HIPPOLITE THOMAS DE HARVEN, heeft de eer te berigten dat hij onder zijne naam op denzelfden voet zal voortzetten, het huis van negotie en kommisie welke onder die van de *Harven & Co.*, gehouden en recommandeert zich daartoe in de gunst van het geëerde publiek.

H. T. DE HARVEN.

Advertentie.

DAAR de firma van *Burnabij, Mc. Donnell & Co.* van heden af gedisfolveerd is, zal de ondergeteekende de bezigheden als agent & koopman te Samarang vervolgen in de pakhuizen, die te voren door de heeren *Deans, Scott & Co.* geoccupeerd zijn geweest.

J. P. Mc DONNEL.

Samarang, den 1 *september* 1821.

Advertisement.

THE Firm of *Burnaby, McDonnell & Co.*, having been dissolved from this date, the undersigned will continue to carry on the business of GENERAL AGENCY AND LOCAL TRADE, at Samarang, in the Godowns formerly occupied by the Firm of *Deans, Scott & Co.*

J. P. McDONNELL.

Samarang, the 1st *Sept.* 1821.

Advertentie.

OP een practizijns-kantoor wordt verlangd eenen jongeling, zijnde een europeaan, wiens tractement naar dezelfs bekwaamheden geevenredigd zal zijn; adres met beslotene briefjes onder de letter K. ter lands drukkerij alhier.

MR. C. DE HAAN, geadmitteerd om als advocaat en procureur te Batavia te mogen postuleren, maakt bekend dat hij zijn kantoor houdt ten huize van *J. L. Weijhenke*, in de koestraat, vlak over het residentie-huis.

Avis au Public.

LE sousfigné *Louis Chasteau*, associé de la maison *Boudet & Chasteau*, etablie à Batavia & Samarang, a l'honneur de prevenir le public et ses amis, que Monsieur *Baudet*, ayant pris sur lui de se charger de l'hotel *Payan*, comme exécuteur testamentaire de feu *Payan*, il proteste formellement contre toutes actes ou transactions; qui pourraient être fait par Monsr. *Boudet*, au nom de la dite société, ne voulant nullement déroger au caractere que lui imposent les affaires de commerce pour les quelles elle est etablie sur Java.

Samarang, 23 *septembre* 1821.

LOUIS CHASTEAU.

Notice.

THE undersigned *Louis Chasteau*, Partner of the Firm of *Boudet & Chasteau*, of Batavia and Samarang, has

the honor to inform the Public and his Friends, that Mr. *Boudet* having taken upon himself the charge of the Tavern kept by the late Mr. *Payan* at Batavia, (as Executor of the aforesaid *Payan*) he protests formally against all transactions that may be made by Mr. *Boudet*, in the name of the said Firm, it being his wish to deviate in no way from the commercial line in which their establishment was formed on Java.

Samarang, 23d September 1821.
LOUIS CHASTEAU.

DE menigvuldige bezigheden hebben mij verhinderd, van alle mijne goede vrienden afscheid te nemen; — ik zeg hun dus bij deze hartelijk vaarwel.

C. T. JANSEN.

OP een practizijns kantoor wordt verlangd eenen goeden klerk. Adres onder letter F, ter lands drukkerij alhier.

DE heer *C. Swalue*, te Oedjongbrom, heeft aangesteld tot zijn gemagtigden *G. ten Cate*, te Batavia.

DE ondergeteekende van voornemens zijnde, naar Europa te vertrekken verzoekt diegenen, welke vermeenen iets van hem te preten'eren te hebben, danwel aan hem verschuldigd zijn, in den loop van deze maand, met hem te vereffenen. Stelt aan tot zijne gemagtigden de heeren *C. Scheltema* en *A. W. N. van Gent*.

A. J. VAN DER TUUK.

Molenvliet, 4 oct. 1821.

Te bekomen,

VIJFTIEN DUIZEND guldens op hijpotheek en borgen, adres bij *H. Blom*, op het assurantie kantoor.

DE ondergeteekende maakt hiermede aan de belanghebbenden bekend, dat hij als agent van de heeren *Wijlep & Co.* in Amsterdam, derzelver zaken alhier zal waarnemen, en zijn kantoor houd op groote-roea malakka no. 23.

F. W. THORBECKE, *jr.*

THE undersigned will hereafter transact Commission Business, under firm of *Shillaber & Co.*, at the Stores lately occupied by late firm of *A. L. Forestier & Co.* JOHN SHILLABER.

Batavia, October 1, 1821.

JAVASCHE
Zee-assurantie Societeit.

ALGEMEENE Vergadering van ACTIE HOUDERS op woensdag den 10 october des voormiddags te 10 uren in het lokaal op de Beurs.

Namens de Directie,
H. BLOM, *sec.*

Societeit de *Harmonie*.

ALGEMEENE Vergadering op Maandag den 8sten dezer, des avonds ten half zeven ure.

BAL & SOUPER op dingsdag den 9 dezer, op gewonen tijd.

Rijswijk, den 6 Oct. 1821.
De secretaris,
PLAAT.

Society *the Harmony*.

A GENERAL MEETING will be held at this Society on Monday the 8th instant, at half-past six o'clock in the evening.

And a BALL & SUPPER will be given as usual on Tuesday the 9th instant.

Ryswick, 6th October 1821.
PLAAT, *Secretary.*

TE KOOP, ter lands drukkerij Nederlandsche Staats-Almanakken voor het jaar 1821 à *f* 7.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.